

དོན་བདུན་ཅུའི་མཐའ་དཔྱད།

མཛད་པ་པོ། གུན་མཁྱེན་ལཱམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྗེ།

དཔལ་ལྷན་འབྲས་ཐུངས་མོ་མང་དཔེ་མཛད་ཁང་།

(མོ་མང་ཐོག་རྒྱལ་གཙུག་ལག་བ་མཛོད།)

www.gomanglibrary.com

༡༡། དངོས་པོ་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུ་འཛིན་མ་གཞག་ལེགས་པར་
བཤད་པ་མི་པམ་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལུང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

ན་མོ་གྲུ་རུ་མཆུ་སྟོ་ལ་སྲ་ར་སྲ་སྟེ་ཅ། ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་ཉི་
མ་བཞིན་བཤད་པའི།། རྒྱལ་ཡུམ་དགོངས་འགྲེལ་རྒྱལ་ཆབ་བྱམས་པའི་
གསུང་།། དངོས་བརྒྱད་བདུན་ཅུར་དངོས་བཏགས་ལེགས་ཕྱེ་ཕྱིར།། སྒྲ་
མ་ལྟར་བཅས་ཞབས་ལ་གྲས་བཅུད་དེ། ཉུང་ཅུས་ཆོག་གིས་ཤེར་དོན་
འཕགས་སེང་གཉིས།། ཐོན་ནས་གསུངས་བཞིན་གསལ་བར་འདིར་བཤད་
བྱ།། སྒོ་གསལ་ནམས་ཀྱིས་མགུལ་བའི་རྒྱན་བྱས་ཏེ།། ཐུབ་བསྟན་མཛེས་
པའི་རྒྱན་དུག་རྗེས་འགོ་མཛོད།།

དེ་ལ་འདིར་དངོས་པོ་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུ་བཤད་པ་ལ། དངོས་
པོ་བརྒྱད་བཤད་པ་དང་། དོན་བདུན་ཅུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེར་
རབ་པ་ཅོལ་ཕྱིན་པ་ནི།། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དང་དེ་ནམས་བརྒྱད།།
ཅེས་གསུངས། དངོས་པོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁྱེན་དང་། ལམ་ཤེས་
དང་། གཞི་ཤེས་དང་། རྣམ་རྟོགས་སྦྱོར་བ་དང་། ཅེ་སྦྱོར་དང་། མཐར་
ཀྱིས་སྦྱོར་བ་དང་། རྒྱད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་དང་། འབས་བྱ་ཆོས་སྒྲ་དང་
བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན་ལ་མཆོན་ཉིད་དང་། དེ་བྱེ་བ་

དང་། ས་མཚམས་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ཀྱི་ནམ་པ་མ་ལུས་པ་
སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐེན་པའི་མཐར་ཐུག་གི་མཐེན་པ་
དེ། རྣམ་མཐེན་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་ན། ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་
རྣམ་མཐེན་དང་། ཇི་སྟེད་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཐེན་གཉིས་དང་། སེམས་
བསྐྱེད་སོགས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་
མཐེན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བླ་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་
ཡོད། གསུམ་པ་ནི། ས་མཚམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད།

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ལ་མཚན་ཉིད། དཔྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ།
 དང་པོ་ནི། ལམ་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་དེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད། ལམ་ཤེས་དང་། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་དོན་
 གཅིག གཉིས་པ་ནི། དཔྱེ་བ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས། རང་
 རྒྱལ་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་
 གསུམ། དེ་རེ་རེ་ལའང་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་གཉིས་གཉིས་ཡོད།
 གསུམ་པ་ནི། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་
 བར་དུ་ཡོད། གསུམ་པ་གཞི་ཤེས་ལ་མཚན་ཉིད། དཔྱེ་བ། ས་མཚམས་
 གསུམ། དང་པོ་ནི། གཞི་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཐེག་དཔལ་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་
 གནས་པའི་འཕགས་རྒྱད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཆ་
 བཞག་གིས་ཐེག་དཔལ་འཕགས་རྒྱད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གཞི་ཤེས་
 ལྟུང། གཉིས་པ་ནི། དཔྱེ་བ། འབྲས་ལུས་ལ་ཉེ་རིང་གི་གཞི་ཤེས་གཉིས་

ཡོད། གསུམ་པ་ནི། ས་མཚམས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། བཞི་པ་ནམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ལ་མཚན་ཉིད། དེ་བཞི་པ་ས་
མཚམས་གསུམ། དང་པོ་ནི། མཁའ་གསུམ་ཀྱི་ནམ་པ་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བའི་མཚན་
ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞི་པ་དོ་བོ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་སྦྱོར་བ་ཉི་ཤུ་དང་། རྣམ་
པའི་སྒྲོམ་མཁའ་གསུམ་ཀྱི་ནམ་པ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་ཉམས་སུ་ལེན་
པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་ཡོད། སེམས་དཔའི་
རྣལ་འབྱོར་དང་། ལམ་ཤར་ཕྱིན་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་
སྒྲུབ་པ་དང་། གོ་སྒྲུབ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། ། གསུམ་
པ་ནི། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད།

ལྷ་པ་ཅེ་སྦྱོར་ལ་མཚན་ཉིད། དེ་བཞི་པ་ས་མཚམས་གསུམ། དང་པོ་
ནི། རྫོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཆ་ནས་
བཞག་པའི་མཁའ་གསུམ་ཀྱི་ནམ་པ་སྒྲོམ་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་
སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། ཅེ་སྦྱོར་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཆ་བཞག་གིས་ཐོས་
བྱུང་གི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་རྣམས་སྤྱད་ཚུལ་ཤེས་དགོས། གཉིས་པ་ནི་
དེ་བཞི་པ་བསྐྱུས་ན། སྦྱོར་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་དང་། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་དང་། སྒྲོམ་
ལམ་ཅེ་སྦྱོར་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྦྱོར་བཞི་འཕ། རྫོང་ཅེ་སྦྱོར་
སོགས་སྦྱོར་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་བཞི། མཐོང་ལམ་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་པའི་
ཅེ་སྦྱོར་གསུམ་དང་བདུན་ནམ། རྒྱས་པར་ན་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་ཡོད།
གསུམ་པ་ནི། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་རྫོང་ནས་རྒྱན་མཐའི་
བར་རོ། ། དུག་པ་མཐར་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་ལ་མཚན་ཉིད། དེ་བཞི་པ་ས་མཚམས་

གསུམ། དང་པོ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་རིམ་
 གྱིས་སྒྲོམ་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། མཐར་
 གྱིས་སྦྱོར་བའི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེའི་ན། མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་བརྩ་
 གསུམ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། ས་མཆམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་
 མཐའི་མྱ་ལོགས་བར་དུ་ཡོད། བདུན་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་ལ་མཆན་
 ཉིད། དེའི་ན། ས་མཆམས་གསུམ། དང་པོ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་
 མཐར་གྱིས་བསྒྲོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་
 ཐུག་དེ། སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བའི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེའི་ན། ལྷག་
 པའི་སྒྲོམ་བཞི། གསུམ་པ་ནི། ས་མཆམས་རྒྱན་མཐའ་ཁོ་ནར་ཡོད། བརྒྱད་
 པ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་ལ་མཆན་ཉིད། དེའི་ན། ས་མཆམས་གསུམ། དང་པོ་ནི།
 མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྒྲོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་
 ཐུག་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུའི་མཆན་ཉིད། གཉིས་
 པ་ནི། དེའི་ན། རོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ། ལྷངས་སྐུ། སྤུལ་སྐུ་བཞི་ཡོད།
 གསུམ་པ་ནི། ས་མཆམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད།

གཉིས་པ་དོན་བདུན་ཅུ་བཤད་པ་ལ། མཁྱེན་གསུམ་མཆོན་བྱེད་
 ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་བཤད་པ། སྦྱོར་བཞི་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སོ་དུག་བཤད་
 པ། ཆོས་སྐུ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཞི་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་རྣམ་
 མཁྱེན་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྩ་བཤད་པ། ལམ་ཤེས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་
 བརྩ་གཅིག་བཤད་པ། གཞི་ཤེས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དགུ་བཤད་པ་གསུམ།
 དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་གདམས་ངག་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཐུབ་
 པའི་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད། ཅེས་གསུངས། རྣམ་མཁྱེན་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་

ཆོས་བརྒྱ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་། གདམས་ངག་དང་། དེས་
འབྱེད་ཡན་ལག་དང་། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་
དང་། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་
བྱ་བ་དང་། གོ་སྐྱབ་དང་། འཕྱག་སྐྱབ་དང་། ཆོགས་སྐྱབ་དང་། དེས་འབྱུང་
སྐྱབ་པ་དང་བརྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དམིགས་པ་དང་།
དབྱེ་བ་དང་། ས་མཚམས་བཞིས་བཤད་པར། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་
དོན་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཙུག་གཉིས་སོ། ཞེས་གསུངས། སེམས་
བསྐྱེད་ལ་མཚན་ཉིད། དམིགས་པ། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་བཞི། དང་པོ་
ནི། རང་རྒྱ་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་ཀྱི་འདུན་པས་དངས་ཤིང་གོགས་བྱང་
ཚུབ་འདོད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་རྣམ་རིག་བྱུང་པར་ཅན་དེ། ཐེག་ཆེན་
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དམིགས་པ་ཡོད་དེ། རང་དོན་
བྱང་ཚུབ་དང་གཞན་དོན་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཟུང་འདས་གཉིས་ལ་དམིགས་
ནས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དབྱེ་བ། རོ་བོའི་སྒྲོས་སྒྲོན་
འཕྱག་གཉིས་དང་། གོགས་ཀྱི་སྒྲོས་ཉེར་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ས་ལྟ་བུའི་
སེམས་བསྐྱེད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གསེར་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། ལྷ་བ་ལྟ་
བུའི་དེ། མེ་ལྟ་བུའི་དེ། གཏེར་ལྟ་བུའི་དེ། རིན་པོ་ཆའི་འབྱུང་གནས་ལྟ་
བུའི་དེ། མཚོ་ལྟ་བུའི་དེ། རྩྭ་ལྟ་བུའི་དེ། རི་ལྟ་བུའི་དེ། སྐྱན་ལྟ་བུའི་དེ།
བཤེས་གཉེན་ལྟ་བུའི་དེ། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལྟ་བུའི་དེ། ཉི་མ་ལྟ་བུའི་དེ།
སྤྱ་དབྱངས་ལྟ་བུའི་དེ། རྒྱལ་བོ་ལྟ་བུའི་དེ། མཛོད་ལྟ་བུའི་དེ། ལམ་པོ་ཆེ་ལྟ་
བུའི་དེ། བཞོན་པ་ལྟ་བུའི་དེ། བཀོད་མའི་ཆུ་ལྟ་བུའི་དེ། སྤྲ་སྐྱན་ལྟ་བུའི་དེ།

ཅུ་པོ་ལྟ་བུའི་དེ། སྤྱིན་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཉེར་གཉིས་ཡོད། གནས་
སྐབས་སྒོས་བཞེར་ཡོད་དེ། མོས་པ་སྦྱོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད། ལྷག་བསམ་
དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད། རྣམ་པར་སྤྱིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད། སྤྱིབ་པ་སྤངས་
བའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གདམས་ངག་ནི། སྦྱབ་པ་དང་བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི།
ཞེས་པ་ནས། བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས། གདམས་
ངག་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚན་སྤྱི་ཉན་ཚུལ་བཞི། དང་པོ་ནི། ཐར་
ལམ་མ་ནོར་བར་སྟོན་པའི་རྫོང་བྱེད་རྣམ་དག་དེ། གདམས་ངག་གི་མཚན་
ཉིད། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཐོབ་བའི་ཐབས་མ་
ནོར་བར་སྟོན་པའི་རྫོང་བྱེད་དེ། ཐེག་ཆེན་གདམས་ངག་གི་མཚན་ཉིད།
གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་ན། གདམས་ཚུལ་གྱི་སྒོས་གདམས་པའི་གདམས་ངག་
དང་། རྩིས་བསྟན་གྱི་གདམས་ངག་གཉིས་ཡོད། སྐབས་འདིར་བརྫོང་བྱའི་
སྒོ་ནས་བཅུ་ཡོད་དེ། སྦྱབ་པའི་དམིགས་པའི་རྣམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
ངོ་བོ་བདེན་གཉིས་ལ་འདོམས་པ་དང་། དམིགས་ལུལ་བདེན་བཞི་ལ་
འདོམས་པ་གཉིས་དང་། ཉེན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འདོམས་པ་དང་།
སྦྱབ་པ་བྱུང་པར་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་མ་ཞེན་བ་ལ་འདོམས་པ་དང་།
ཐེག་ཆེན་སྦྱབ་པ་ལས་མི་ལྷོག་པའི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་མི་ངལ་བ་ལ་འདོམས་པ་
དང་། སྦྱབ་པ་མི་ཉམས་པའི་རྒྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་
འདོམས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱབ་པ་ལ་རང་དབང་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱ་
སྦྱོན་ལ་འདོམས་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྦྱར་དུ་འབྲུབ་པའི་རྒྱ་མངོན་ཤེས་
དུག་ལ་འདོམས་པ་དང་། སྤང་བྱ་ཀུན་བཏགས་ས་པོན་དང་བཅས་པ་སྤོང་།

བའི་མཐོང་ལམ་ལ་འདོམས་པ་དང་། སྤང་བྱ་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་ས་བོན་སྤོང་
པའི་སྒྲོམ་ལམ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་དང་བརྩ་ཡོད་པའི་བྱིར།
གསུམ་པ་ནི། ས་མཚམས་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་
ཡོད། བཞི་པ་ཐེག་ཆེན་གདམས་ངག་ནི། ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པ་ལས་སྤང་
དག་པས་ཀྱང་གསན་པ་ཡོད་ལ། སངས་རྒྱས་སམ་དགེ་པའི་བཤེས་གཉེན་
བསྐལ་བ་དུ་མར་བསྟེན་པས་ཉན་པའི་སྟོད་དུ་རུང་བར་བཤད་དོ།

གསུམ་པ་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་བཞི་ཐེག་དམན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་
བཞི་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཚུལ་འཆད་པར། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་
དང་། ཉན། བཅས་བ་དག་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས། ཞེས་གསུངས། འདི་
ལ་སྦྱོར་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས། དམིགས་རྣམ་སོགས་
ཀྱི་ཁྱད་པར་བཞི། དང་པོ་ནི། རང་རྩ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་རྗེས་སུ་བྱུང་
བའི་དོན་མངོན་རྟོགས་དེ། སྦྱོར་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། སྦྱོར་ལམ་དང་དོན་
མངོན་རྟོགས་དང་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་རྣམས་
དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན། དེ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་ལམ་
ཡོད། དེ་གསུམ་རེ་རེ་ལ་དྲོད་ཅེ་མོ་བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་བཞི་རེ་ཡོད།
རང་རྩ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྦྲེས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་
མངོན་རྟོགས་དེ། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་
ལམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་
སོགས་དོན་གཅིག་གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་བ། ཁྱད་པར་ལྡན་གྱི་ཐེག་ཆེན་
གྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ཅེ་མོ་བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་བཞི། དེ་རེ་རེ་ལ་རྩུང་འབྲིང་
ཆེ་གསུམ་བྱས་པས་བརྩ་གཉིས་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། ས་མཚམས་བདག་

མེད་གསུམ་གང་རུང་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ནས་ས་དང་པོ་
 ཐོབ་ཁའི་བར་དུ་ཡོད། བཞི་པ་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དེ་ལས་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཁྱད་པར་དུ་གྱིས་འཕགས་པ་ཡིན་སྟེ། དམིགས་པ་
 དང་། རྣམ་པ་དང་། རྒྱ་བྱེད་ཚུལ་དང་། ཡོངས་འཛིན་དང་། སྤང་བྱར་རྣམ་
 ཉོག་ལྡན་ཚུལ་དང་། རྒྱུ་འབྱེད་ཆེ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་དུ་གྱིས་ཁྱད་པར་
 དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར་ཉ། དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། རས། དེ་ལྟར་
 དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནི། རྒྱུ་དང་འབྱེད་དང་ཆེན་པོ་ཡིན། རས། རྣམ་
 པ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་འཛིན་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ།

བཞི་པ་ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་
 འཆད་པར། རྟོགས་པ་ཡི་ནི་ཆོས་དུག་དང་། རས། འཇུག་པའི་རྟེན་ལ་
 རིགས་ཤེས་བྱ། ཞེས་གསུངས། རིགས་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་
 གསུམ། དང་པོ་ནི། ཆོས་དབྱིངས་གང་སྦྱངས་ན་བྱང་ཚུབ་དུ་འགྱུར་རུང་
 དེ་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཆོས་དབྱིངས་གང་སྦྱངས་ན་བྱང་ཚུབ་དུ་འགྱུར་
 རུང་ཡང་ཡིན། ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་རྟེན་གཞི་བྱེད་པ་དེ། ཐེག་ཆེན་སྐབ་
 པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། རིགས་
 ལ་སྐྱས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་རྒྱས་
 འགྱུར་གྱི་རིགས་གཉིས་ཡོད། ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་
 རིགས་ལ་དབྱེ་བ། བརྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོས་དངོས་བསྟན་བཅུ་གསུམ་
 དང་། ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་གྱི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་རྣམས་
 ཡོད་དེ། དངོས་བསྟན་སྦྱོར་ལམ་དོད་སོགས་བཞི། མཐོང་ལམ་སྒོས་ལམ་
 གཉིས། རྟོགས་པའི་ཆོས་དུག་གི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དུག་

དང་། གཉེན་པོ་སྦྱབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། སྤོང་བའི་
སྦྱབ་པའི་དེ་དང་། སྤང་བྱ་དེ་དག་གཏུགས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་རྟེན་
རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། ཤེས་རབ་སྦྱིང་བཅེ་བའི་རྟེན་རང་བཞིན་
གནས་རིགས་དང་། སྒྲོབ་མ་ཉན་ཐོས་སོགས་དང་སྤུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་
རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། གཞན་དོན་གོ་རིམ་ཏུ་བྱེད་པའི་རྟེན་
རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཚོལ་བ་མི་མངའ་བར་འཇུག་པའི་
རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་བཙུ་གསུམ། ཆོགས་ལམ་གྱི་རྟེན་རང་
བཞིན་གནས་རིགས་རྣམས་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ས་མཆམས་
སྦྱིར་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དང་། དངོས་བསྟན་བྱོད་
ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ཏུ་ཡོད་དོ།

ལྷ་པ་ཐེག་ཆེན་སྦྱབ་པའི་དམིགས་པ་འཆད་པ་ནི། དམིགས་
པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། ཉན། གང་དག་སྦྱབ་པའི་སྤུང་མོང་མིན།
ཞེས་གསུངས། ཐེག་ཆེན་སྦྱབ་པའི་དམིགས་པ་ལ་མཆོན་ནིད། དབྱེ་བ། ས་
མཆམས་ཡོད་མེད་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྦྱབ་པའི་ཤེས་པར་བྱ་བ་དེ།
ཐེག་ཆེན་སྦྱབ་པའི་དམིགས་པའི་མཆོན་ནིད། གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་ན་བཙུ་
གཅིག་ཡོད། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་རེ་རེ་དང་། འཛིག་རྟེན་སོ་
སྦྱེའི་སྤང་པོ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་མེད་
བསམ་གཏན་དང་། ཉར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ཟག་བཅས་དང་། བདག་ལྷའི་
གཉེན་པོ་བླན་སོགས་ཟག་མེད་དང་། ཁམས་གསུམ་ལ་མ་གཏོགས་པའི་
རྒྱས་བསྐྱེད་པ་ལམ་བདེན་དང་། རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པའི་འགོག་
བདེན་དང་། འཕགས་པ་གསུམ་གའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སྤུང་མོང་གི་ཡོན་

ཏན་བསམ་གཏན་དང་། སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པ་སྟོབས་བཅུ་ཉེ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྐུབ་
པའི་དམིགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པས་ས་མཚམས་མེད།

དུག་པ་ཐེག་ཆེན་སྐུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་འཆད་པར། སེམས་
ཅན་ཀུན་མཆོག་ཉིད་སེམས་དང་། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་
བྱང་། ཐེག་ཆེན་སྐུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་
གསུམ། དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་སྐུབ་པར་འཇུག་པའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་དེ།
ཐེག་ཆེན་སྐུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན།
སེམས་ཆེན་པོ། སྤང་བ་ཆེན་པོ། རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད། གསུམ་པ་
ནི། ས་མཚམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད་དོ།

བདུན་པ་གོ་སྐུབ་བཤད་པར། དེ་དག་སོ་སོར་སྦྱིན་ལ་སོགས།
ནས། དུག་ཚན་དུག་གིས་ངི་བཞིན་བཤད། ཅེས་གསུངས། ཐེག་ཆེན་
སེམས་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲེལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་དོན་གཉིས་སྐུབ་
པའི་བྱ་བ་དེ། ཐེག་ཆེན་སྐུབ་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། གོ་སྐུབ། འཇུག་སྐུབ།
ཆོགས་སྐུབ། དེས་འབྱུང་སྐུབ་པ་བཞི་ཡོད། དང་པོ་གོ་སྐུབ་ལ་མཚན་ཉིད།
དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཕྱིན་དུག་རེ་རེའི་ནང་དུ་དུག་དུག་
ཆང་བར་བསྐྱས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་
དཔའི་ནལ་འཕྱོར་དེ། གོ་སྐུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་
དོན་གཅིག །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། སྦྱིན་པའི་གོ་སྐུབ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་སྐུབ་
བར་དུག་ཡོད། རྒྱས་པར་བྱེ་ན་དེ་རེ་རེ་ལ་དུག་དུག་ཉེ་སོ་དུག་ཡོད་དེ།
སྦྱིན་པའི་སྦྱིན་པའི་གོ་སྐུབ་ནས། སྦྱིན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་སྐུབ་བར་དུག་

དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་འང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ས་མཚམས་
བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད་དོ།

བརྒྱད་པ་འཇུག་སྐབ་བཤད་པར། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་
སྦྱིན་སོགས་དང་། ཉན། འཛིག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས།
འཇུག་སྐབ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྒོ་མ་
བྱང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒོ་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ཅི་རིགས་ལ་འཇུག་
པའི་བྱ་བ་དེ། འཇུག་སྐབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་ན་དགུ་ཡོད་
དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ལ་འཇུག་པའི་དེ་དང་། བར་
ཕྱིན་དུག་ལ་འཇུག་པའི་དེ་དང་། འཕགས་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་དེ། ཚད་
མེད་བཞི་ལ་འཇུག་པའི་དེ། མི་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་འཇུག་པའི་དེ།
འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་འཇུག་པའི་དེ། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་འཇུག་
པའི་དེ། མདོན་པར་ཤེས་པའི་འཇུག་སྐབ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་དུ་འཇུག་པའི་
འཇུག་སྐབ་སྟེ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ས་མཚམས་མོས་སྦྱོད་ཀྱི་
སྦྱོར་ལམ་དོད་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་རོ།

དགུ་པ་ཚོགས་སྐབ་བཤད་པ་ནི། བཙེ་དང་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་
དུག ཉན། རིམ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས། ཚོགས་སྐབ་ལ་
མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་འབྲས་བྱང་ཆེན་
དངོས་སུ་འབྱིན་པའི་རིགས་གནས་ཀྱི་བྱ་བ་དེ། ཚོགས་སྐབ་ཀྱི་མཚན་
ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་ན་བཅུ་བདུན་ཡོད་དེ། སྤྱིང་ཇེ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་
དང་། སྦྱིན་པའི་ཚོགས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། བཟོད་པའི་
ཚོགས་དང་། བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། བསམ་གཏན་ཀྱི་ཚོགས་དང་།

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆོགས་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་ཆོགས་
དང་། དེ་བྱུང་འབྲེལ་ཀྱི་ཆོགས་དང་། ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། ལམ་ཀྱི་ཆོགས་དང་།
གཟུངས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། སའི་ཆོགས་དང་། གཉེན་པོའི་ཆོགས་ཀྱི་བར་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ས་མཆམས་ཆོགས་ཅམ་ཞིག་ལས་དང་པོ་བའི་ས་
ན་ཡོད་ཀྱང་། དངོས་བསྟན་ནི་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་
ཡོད་དེ། དང་པོ་བཙུང་མ་མཐའ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ན་ཡོད་ཅིང་། ས་
དང་གཉེན་པོའི་ཆོགས་གཉིས་ས་བརྩ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བརྩ་པ་ངེས་འབྱུང་སྐབ་པ་སྟོན་པར། ཆེད་དུ་བྱ་དང་མཉམ་ཉིད་
དང་། ཉན། ངེས་འབྱུང་སྐབ་པ་ཡིན་ཤེས་བྱ། ཞེས་གསུངས། ངེས་འབྱུང་
སྐབ་པ་ལ་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཆམས་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་
གདོན་མི་བླ་བར་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་དག་སའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་
དེ། ངེས་འབྱུང་སྐབ་པའི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་ན་བརྒྱད་ཡོད་དེ།
ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་ཀྱི་དོན་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་
ཀྱི་དེ། སེམས་ཅན་དོན་ཀྱི་དེ། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དེ། མཐའ་འདས་ཀྱི་དེ།
ཐོབ་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་དེ། རྣམ་མཁྱེན་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐབ་པ་
དང་། ལམ་ཀྱི་ངེས་འབྱུང་སྐབ་པ་སྟེ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།
ས་མཆམས་དག་ས་གསུམ་ན་ཡོད། རྣམ་མཁྱེན་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྩ་
བཤད་ཟིན་ཏོ།

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྩ་གཅིག་སྟོན་པར།
མོག་མོག་པོར་བྱེད་ལ་སོགས་དང་། ཉན། ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི་དེ་འདྲར་

བཤད། ཅེས་གསུངས། ལམ་ཤེས་མཚན་བྱེད་གྱི་ཚེས་བཅུ་གཅིག་ཡོད་དེ།
ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་དང་། སྟོབ་མ་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་
དང་། བསེ་རུ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དང་། འདི་ཕྱིར་པན་
ཡོན་ཆེ་བའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་དང་། སྟོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་། མོས་
པ་སྟོམ་ལམ་དང་། དེའི་པན་ཡོན་བསྟོད་བཀྱར་བསྐྱགས་གསུམ་དང་།
བསྟོ་བ་སྟོམ་ལམ་དང་། རྩེས་སུ་ཡི་རང་སྟོམ་ལམ་དང་། སྒྲུབ་པ་སྟོམ་ལམ་
དང་། རྣམ་དག་སྟོམ་ལམ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྟོན་པར།
ལྟ་རྣམས་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་པ་དང་བཞེད་དང་ནི་དེ་ཡི་ལས།
ཞེས་གསུངས། ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་
གསུམ། དང་པོ་ནི། ལམ་ཤེས་རྫོགས་བྱེད་གྱི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་
དེ། ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་གི་མཚན་ཉིད། ལམ་ཤེས་རྫོགས་བྱེད་གྱི་ཆ་ཤས་
སུ་གྱུར་བའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་
བསྟན་པའི་ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་གི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། ལམ་ཤེས་
གྱི་ཡན་ལག་ལ་ལྷ་ཡོད་དེ། ཉེན་གཤམ་ང་རྒྱལ་མངོན་གྱུར་དང་བྲལ་བ་
དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། རྒྱ་རིགས་ཀྱིས་བྱབ་པ་
དང་། འཁོར་བ་མི་འདོར་བའི་རང་བཞིན་དང་། གཞན་འཁོར་དུ་སྤྱད་པ་
སོགས་གྱི་བྱེད་ལས་དང་ལྷ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་
ལག་ནི་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། དངོས་བསྟན་
གྱི་ཡན་ལག་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད།

གཉིས་པ་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་སྟོན་པར། ལམ་
ཤེས་ཉིད་གྱི་ཚུལ་ལ་ནི། བསྐྱེད་པ་ཉན་ཐོས་ལམ་འདི་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་

གསུངས། སློབ་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ལ། མཛན་ཉིད།
དབྱེ་བ། ས་མཛམས་གསུམ། དང་པོ་ནི། གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་
རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་དམིགས་པ་བདེན་བཞི་གང་རུང་ལ་དམིགས་
ནས་ནམ་པ་མི་ཉག་སོགས་གང་རུང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་
བཞག་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་
པའི་མངོན་རྟོགས་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཛན་ཉིད།
གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་ན་ནམ་པའི་སློབ་བཅུ་དྲུག་དང་། ལམ་གྱི་སློབ་རང་ཡིན་
ཀྱི་མཐོང་སློབ་མི་སློབ་ལམ་གསུམ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་མཐོང་
ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། གསེར་འབྲེང་ཆོག་ཟིན་དང་
རྒྱ་གཞུང་ལ་ལ་ལྟར་ན་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་
བར་བྱེད་དགོས་སོ།

གསུམ་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་སྟོན་པར། རང་
བྱུང་བདག་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ནས། ཡང་དག་བསྐྱུས་བར་ཤེས་པར་
བྱ། ཞེས་གསུངས། བསེ་རུ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ལ་མཛན་
ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཛམས་གསུམ། དང་པོ་ནི། གདུལ་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་ཆེད་
དུ་དམིགས་པ་སྟེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ལ་དམིགས་ནས་ནམ་པ་གཟུང་བྱ་བྱི་
དོན་གྱིས་དབེན་བར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་རང་
རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་ལམ་དེ། རང་རྒྱལ་
གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཛན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་ན་མཐོང་
སློབ་མི་སློབ་ལམ་གསུམ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། ས་མཛམས་ཐེག་ཆེན་མཐོང་
ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད།

བཞི་པ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་པན་ཡོན་དང་བཅས་པ་སྟོན་པར།
བདེན་དང་བདེན་ལ་བཟོད་པ་དང་། ཉན། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་
མ། ཞེས་གསུངས། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་
མཚམས་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྲིད་ཞིའི་མཐའ་གཉིས་འགོག་པའི་བདེན་པ་
མངོན་རྟོགས་དེ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་ན།
མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་གཉིས། རྟོགས་རིགས་ཀྱིས་བྱེ་
ན་རང་ཡིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་བའི་མཐོང་ལམ། རང་རྒྱལ་ཀྱི་ལམ་
ཤེས་པའི་མཐོང་ལམ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་མཐོང་ལམ་གསུམ་དང་།
དམིགས་པ་དང་ལྷོག་པས་བྱེ་ན་བཟོད་པ་བརྒྱད་དང་། ཤེས་པ་བརྒྱད་དེ་
བརྒྱ་དྲུག་ཡོད་དོ། གསུམ་པ་ས་མཚམས་མཐོང་ལམ་ཁོ་ནར་ཡོད།

ལྷ་པ་སྟོམ་ལམ་ཀྱི་བྱེད་པ་སྟོན་པར། ཀུན་ནས་ཞི་དང་ཐམས་
ཅད་ལ། ཉན། བྱང་ཚུབ་དང་ནི་རྟེན་མཆོད་ཉིད། ཅེས་གསུངས། ཐེག་
ཆེན་སྟོམ་ལམ་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ། དང་
པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྟོམ་ལམ་བསྟོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་པན་ཡོན་དེ།
ཐེག་ཆེན་སྟོམ་ལམ་ཀྱི་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་ན་དྲུག་ཡོད་
དེ། ཀུན་ནས་རང་རྒྱལ་སོགས་ཞི་བའི་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་
འདུད་པའི་བྱེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ལས་ངེས་པར་རྒྱལ་བའི་བྱེད་པ་དང་།
གཞོད་བས་མི་བཟྱེ་བའི་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
བྱེད་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་རྟེན་པའི་ཡུལ་མཆོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཏུ་བྱེད་པའི་
སྟོམ་ལམ་བྱེད་པ་རྟེ་དྲུག་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། ས་མཚམས་ས་དང་པོ་ནས་
བརྒྱ་པའི་བར་ཡོད།

དུག་པ་སྒོམ་ལམ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ།
དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་དེ། ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་གྱི་
མཚན་ཉིད། རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་དང་སྒོམ་ལམ་དོན་གཅིག་ གཉིས་པ་
ནི་དབྱེ་ན་ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་དང་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་གཉིས། དང་པོ་
དང་རྟོག་པར་གྱུར་པའི་སྒོམ་ལམ་དོན་གཅིག་ གཉིས་པ་དང་རྟོག་བྲལ་གྱི་
སྒོམ་ལམ་དོན་གཅིག །དང་པོ་ལ་མོས་བསྡེ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་སྒོམ་ལམ་
གསུམ་ཡོད། དང་པོ་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་སྟོན་པར། མོས་པ་རང་གི་དོན་དང་
ནི། བས། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་འདོད། ཅེས་གསུངས། ཡུམ་དོན་གསུམ་
གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་
གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད།
དབྱེ་ན་རང་དོན་མོས་པའི་དེ། གཉིས་དོན་མོས་པའི་དེ། གཞན་དོན་མོས་
པའི་དེ་གསུམ། དེ་རེ་རེ་ལའང་རྒྱུད་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་སྟེ་དགུ་དང་།
དེ་རེ་རེ་ལའང་རྒྱུད་དུ་འབྲིང་རྒྱུ་སྟེ་སྟགས་གསུམ་གསུམ་སྟེ་བས་ཉེར་བདུན་
ཡོད། ས་མཚམས་ས་དང་པོ་ནས་ས་བརྒྱུ་བའི་བར་དུ་ཡོད།

བདུན་པ་དེའི་ཕན་ཡོན་བསྟོད་བཀྱར་བསྐྱགས་གསུམ་སྟོན་
པར། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། བས། བཀྱར་བ་དང་ནི་བསྐྱགས་པར་
འདོད། ཅེས་གསུངས། མོས་པ་སྒོམ་ལམ་གསུམ་སྒོམ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་
སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་གོང་མ་རྣམས་དཀྱེས་པའི་ཆ་དང་དེའི་དོན་གནས་
གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ཆ་གང་རུང་གིས་བསྐྱབས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ། མོས་
པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཕན་ཡོན་བསྟོད་བཀྱར་བསྐྱགས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་
ཕན་ཡོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛོག་ །དབྱེ་ན་ཉེར་བདུན་ཡོད། ས་མཚམས་

མོས་པ་དང་འབྲ།

བརྒྱད་པ་བསྡོམ་བ་སྒྲོམ་ལམ་སྟོན་པར། ཡོངས་སུ་བསྡོམ་བ་བྱུང་པར་
ཅན།། ཉན། བསོད་ནམས་ཆེ་འབྱུང་བདག་ཉིད་དོ། ཞེས་ཆོགས་བཅད་
གསུམ་བྱུང་། རང་གཞན་གྱི་དགེ་ཅ་རྣམས་བྱུང་གི་ཡན་ལག་དུ་སྒྱུར་བར་
བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་རྟོག་བཅས་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
བསྡོམ་བ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བརྒྱ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཡོངས་སུ་
བསྡོམ་བ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་དང་། དམིགས་མེད་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་
བསྡོམ་བ་སྒྲོམ་ལམ་དང་གཉིས། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་
བསྡོམ་བ་སྒྲོམ་ལམ་དང་གསུམ། དབེན་པའི་བསྡོམ་བ་སྒྲོམ་ལམ་དང་བཞི།
སངས་རྒྱས་བསོད་ནམས་རང་བཞིན་དྲན་པའི་བསྡོམ་བ་སྒྲོམ་ལམ་དང་།
ཐབས་ལ་མཁས་པའི་བསྡོམ་བ་སྒྲོམ་ལམ་དང་། མཚན་མ་མེད་པའི་བསྡོམ་བ་
སྒྲོམ་ལམ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་སུ་གནང་བའི་བསྡོམ་བ་སྒྲོམ་ལམ་དང་།
ལམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་བསྡོམ་བ་སྒྲོམ་ལམ་དང་། བསོད་
ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་བསྡོམ་བ་རྒྱུད་དུ་སྒྲོམ་ལམ་དང་། བསོད་ནམས་
ཆེན་པོའི་འབྲིང་གི་བསྡོམ་བ་སྒྲོམ་ལམ་དང་། བསོད་ནམས་ཆེན་པོའི་བསྡོམ་
བ་ཆེན་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་དང་བརྒྱ་གཉིས་ཡོད་དོ། ས་མཚམས་ས་དང་པོ་
ནས་བརྒྱ་པའི་བར་རོ།

དགུ་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒྲོམ་ལམ་སྟོན་པར། ཐབས་དང་མི་
དམིགས་པ་དག་གིས། ཉན། སྒྲོམ་པ་ཡིན་པར་འདིར་བརྗོད་དོ། ཞེས་པའི་
ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྱུང་། རང་གཞན་གྱི་དགེ་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་
བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་རྟོག་བཅས་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་

སྲུ་ཡི་རང་སློམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་རང་གཞན་གྱི་དགེ་བ་ལ་ཡི་
རང་གཉིས་སམ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡི་རང་གཉིས་
ཡོད། མས་བསྡེ་ཡི་རང་གི་སློམ་ལམ་གསུམ་གྱི་ས་མཆམས་འདྲ།

བརྩུ་བ་སྦྱབ་པ་སློམ་ལམ་སྟོན་པར། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་མཆོག་ཉིད།
ནས། གཏོད་པར་བྱེད་པ་དོན་ཆེན་ཉིད།། ཅེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་བྱུང་། ཟག་
མེད་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩེས་ལ་མངོན་རྟོགས་གང་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་
རྩེས་འཛོག་བྱེད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱབ་པ་སློམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་
ལྡེ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སྦྱབ་པ་སློམ་ལམ་
དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཤར་བྱིན་གྱི་སྦྱབ་པ་སློམ་ལམ་གྱི་མཆོག་ཉིད་དང་།
སློམ་ལམ་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། སློམ་
ལམ་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་གྱི་དམིགས་པ་མེད་པར་གཏོད་པ་
དང་། སློམ་ལམ་དེས་འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་པའི་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་
ལྡེ་ཡོད་པའི་བྱིར། ས་མཆམས་ས་དང་པོ་ནས་བརྩུ་པའི་བར་རོ།

བརྩུ་གཅིག་པ་རྣམ་དག་སློམ་ལམ་ལ་མཆན་ཉིད་དབྱེ་བ་དང་
བཅས་སྟོན་པར། འབྲས་བྱ་དག་པ་གཟུགས་ལ་སོགས། ནས། སོགས་པའི་
ལམ་ནི་དག་པ་ཡིན།། ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གསུམ་བྱུང་། ཟག་མེད་ཐེག་ཆེན་གྱི་
རྩེས་ལ་མངོན་རྟོགས་གང་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྩེས་འཛོག་བྱེད་
དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྣམ་དག་སློམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། སློམ་སྤང་
སྟོར་དགའི་གཉེན་པོ་སྟོར་དགའོད། སློམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་གཉེན་
པོ། ནས། རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་གཉེན་པོ་རྣམ་དག་སློམ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་
པོའི་བར་དགའོད། ས་མཆམས་ས་དང་པོ་ནས་ས་བརྩུ་པའི་བར་དུ་ཡོད།

ལམ་ཤེས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱ་གཅིག་བཤད་ཟིན་གྲོ།

གསུམ་པ་གཞི་ཤེས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དགུ་སྟོན་པར། ཤེས་པས་
སྲིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་། གས། དེ་འདྲ་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཏུ་འདོད། ཅེས་སོགས་
ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་བྱུང་། གཞི་ཤེས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དགུ་ཡོད་དེ། ཤེས་པས་
སྲིད་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་དང་། སྡིང་རྩེས་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་
ཤེས་དང་། འབྲས་ལུས་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་དང་། འབྲས་ལུས་ལ་ཉེ་བའི་
གཞི་ཤེས་དང་། མཆོན་འདྲིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་མི་མཐུན་ཚྭགས་ཀྱི་གཞི་
ཤེས་དང་། མཆོན་འདྲིན་གྱི་གཉེན་པོས་ཟིན་པའི་གཉེན་པོ་ཚྭགས་ཀྱི་གཞི་
ཤེས་དང་། གཞི་ཤེས་སྦྱར་བ་དང་། སྦྱར་བའི་འདྲིན་སྤངས་མཉམ་པ་ཉིད་
དང་། མཐོང་ལམ་དང་དགུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ནི། ཚུར་རོལ་པ་རོལ་
མཐའ་ལ་མིན། སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་བྱུང་། སྲིད་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་
གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི། ཐབས་སྡིང་རྩེ་ཆེན་པོས་ཟིན་ཅིང་མི་རྟག་
སོགས་གང་རུང་མདོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་
སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་དེའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་
ན་མཐོང་སྒྲོམ་མི་སྒྲོབ་ལམ་གསུམ་ཡོད། མཆོན་གཞི་མི་རྟག་སོགས་བརྒྱ་
དྲུག་མདོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་ལྟ་བུ། ཡང་ཀུན་རྫོབ་
ལ་ལྟོས་པའི་ཞི་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་
འཕགས་པའི་མདོན་རྟོགས་དེ། སྡིང་རྩེས་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས་
ཀྱི་མཆོན་ཉིད། མཆོན་གཞི་ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྡིང་རྩེ་ལྟ་བུ།
སྡིང་རྩེས་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་མི་རུང་བས་སྒྲ་མ་དང་མི་འདྲོ།
དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་སྡིང་རྩེ་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་སེམས་བསྐྱེད་

སོགས་ཡོད། འདི་གཉིས་ཀྱི་ས་མཆམས་ས་དང་པོ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་
དུ་ཡོད།

གསུམ་པ་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་སྟོན་པར། དེ་
ནི་མཆོན་མར་དམིགས་སྟོན་ནས། ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་སྟེ། ཞེས་
གསུངས། དེ་ལ་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཆམས་གསུམ། དང་པོ་ནི། མི་
ཏྟག་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་། སྤྱང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་
བྲལ་ཞིང་བདེན་འདྲིན་གྱིས་བཅིངས་བའི་གཞི་ཤེས་དེ་འབྲས་ཡུམ་ལ་
རིང་བའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཉན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་མི་ཏྟག་སོགས་
རྟོགས་པའི་གཞི་ཤེས་སོགས་ཡོད། ས་མཆམས་ཐེག་དམན་མཐོང་ལམ་ནས་
དབྱ་བཅོམ་པའི་བར་དུ་ཡོད།

བཞི་པ་འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས་སྟོན་པར། དེ་ནི་ཐབས་
ལ་མཁས་པ་ཡིས། ཡང་དག་ཉེ་བ་ཉིད་དུ་བཤད། ཅེས་གསུངས། དེ་ལ་
མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཆམས་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྤྱང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་
སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་མི་
ཏྟག་སོགས་གང་རུང་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་
ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ། འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་
མཆོན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་སྟོམ་མི་སྟོབ་ལམ་
གསུམ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། ས་མཆམས་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་རོ།

ལྷ་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སྟོན་པར། གཟུགས་སོགས་
ཕུང་པོ་སྟོང་ཉིད་དང་། ནས། སྟོད་པའི་འདུ་ཤེས་མི་མཐུན་ཕྱོགས། ཞེས་

གསུངས། ཐབས་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་
བྲལ་ཁིང་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་དེ་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་བྱང་སེམས་
ཀྱིས་སྦྱེད་མི་རུང་བས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཟེར་རོ། དབྱེ་བ་ས་མཆོམས་རྣམས་
རིང་བའི་གཞི་ཤེས་དང་འབྲེལ།

དུག་པ་གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སྟོན་པར། སྦྱིན་ལ་སོགས་
ལ་ངར་འཛིན་མེད། ནས། དེ་ནི་བསམ་མི་བྱུང་བར་འདོད། ཅེས་ཤོ་ལོ་
ཀ་གསུམ་དང་རྐང་པ་གཅིག་བྱུང་། ཐབས་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་སྟོང་ཉིད་
མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་
རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ། གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་
བ་ས་མཆོམས་འབྲས་ལུམ་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས་དང་འབྲེལ། གཞི་ཤེས་ལ་
དབྱེ་ན་འབྲས་ལུམ་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས་དང་། དེ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་
གཉིས་ཡོད། ཐེག་དམན་སྟོན་སོང་མ་བྱས་ན་འབྲས་ལུམ་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་
ཤེས་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས་དང་། གཉེན་པོ་ཕྱོགས་
ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་ཐེག་ཆེན་གཞི་ཤེས་རྣམས་དོན་གཅིག་ །འབྲས་ལུམ་ལ་
རིང་བའི་གཞི་ཤེས། ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བའི་གཞི་ཤེས། མཆན་འཛིན་
གྱིས་བཅིངས་པའི་གཞི་ཤེས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས། ཐེག་དམན་
གཞི་ཤེས་རྣམས་དོན་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ལྷགས་ལ། ནས། ཇི་
སྐད་བཤད་པ་འདིར་ཤེས་བྱ། ཞེས་གསུངས། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདི་དག་
ནི་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དབྱེ་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་
དང་། དེ་ལྟར་འབྲས་ལུམ་ལ་རིང་བར་སྦྱབ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་

ནམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། དངོས་པོར་དམིགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
ཏུ་འབྲུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔལ་འཛམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ།

བདུན་པ་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་སྟོན་པར། གཟུགས་སོགས་དེ་མི་རྟག་
སོགས་དང་། ཉན། སྤང་བ་ནམ་བདུན་ཤེས་བྱེད་དོ། ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་
དང་རྐང་བ་གཉིས་བྱང་། དེ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ།
དང་བོ་ནི། གཞི་ཀྱན་རྫོབ་པའི་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་
སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། འདིར་བསྟན་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད།
གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་ན་བཅུ་ཡོད་དེ། གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་
པའི་སྦྱོར་བ་དང་། ཁྱད་ཆོས་དེ་མི་རྟག་པ་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་
པའི་སྦྱོར་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་དེ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་མ་རྫོགས་པ་
དང་རྫོགས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་དེ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱི་ཆགས་
མེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་སྟེ་ཡུལ་གྱི་སྟོས་བཞི་དང་། འོན་དམ་པར་ཤེར་ཕྱིན་འཕེལ་
འགྲིབ་མི་འཇུར་བའི་སྦྱོར་བ་དང་། བྱེད་པ་པོ་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་སྦྱོར་
བ་དང་། བྱ་དཀའ་བ་ནམ་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་། འོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་
ཐ་སྟད་དུ་འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། སན་ཡོན་ཆེ་བའི་བྱང་ཆུབ་
གཞན་ལ་རག་པ་ལས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། བདེན་པར་མེད་ཀྱང་མངོན་ཞེན་
གྱི་སྤང་བ་མི་ལམ་སོགས་ཤེས་བྱེད་སྤང་བ་ནམ་བདུན་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་བཅུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་དང་ཆོག་མི་མཐུན་ཀྱང་གསེར་འཕྲེང་དང་ཉི་
སྤང་ལྟར་ཡིན་པས་དོན་མཐུན་ནོ། གསུམ་པ་ནི། ས་མཚམས་ཆོགས་ལམ་

ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ཉེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། འདི་ཁ་ཅིག་སྦྱར་ལམ་དུ་
འདོད་ཀྱང་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ན་ཡོད་དོ་ཞེས་སོ།

བརྒྱད་པ་སྦྱར་བ་དེའི་འཛིན་སྤངས་མཉམ་ཉིད་སྟོན་པར།
གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་ལྡོམ་མེད་པ། རྣམ་བཞི་དེ་ཡི་མཉམ་པ་ཉིད། ཅེས་
གསུངས། དེ་ལ་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཆོམས་གསུམ། དང་པོ་ནི། གཞི་
ཤེས་སྦྱར་བ་སྒྲོམ་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་ལྡོམ་པ་འགོག་
བྱེད་དེ། སྦྱར་བ་དེའི་འཛིན་སྤངས་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི།
དབྱེ་ན་སྦྱར་བ་དེ་བརྩ་ལ་ལྡོམ་མེད་བཞི་བཞི་སྟེ་བཞི་བརྩ་ཡོད་དེ། ཉི་སྤང་
ལས། རི་ལྟར་ན་རྣམ་པ་བཞི་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཟུགས་ལྡོམ་སེམས་སུ་མི་
བྱེད། གཟུགས་ཀྱིས་ལྡོམ་སུ་མི་བྱེད། གཟུགས་བདག་གི་ཞེས་བྱ་བར་ལྡོམ་
སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཟུགས་ལ་ལྡོམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། ཅེས་གང་གསུངས་
པ་ཞེས་སོ། གསུམ་པ་ནི། ས་མཆོམས་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་སྒྲ།

དགྲ་པ་མཐོང་ལམ་སྟོན་པར། ལྷག་བསྐལ་ལ་སོགས་བདེན་པར།
ནས། ཀྱན་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ། ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་ལྷ་བྱུང་། སྦྱོ་འདོགས་
སོ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། མཐོང་ལམ་ཀྱི་མཆོན་
ཉིད། དབྱེ་ན་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གསུམ། ལྷོག་པས་བྱེ་ནས་འདིར་
བསྟན་སྐད་ཅིག་མ་བརྩ་བྱུག་གསུངས་སོ།

སྒྲས་པ། མཁྱེན་པའི་སྦྱན་གསུམ་མངོས་སྦྱག་རབ་རྫོགས་པས།
སྐལ་བཟང་འགྲུགས་པའི་མཆོན་བྱེད་སུམ་ཅུའི་ཆོམས། ལེགས་བཤད་
བཅའ་པའི་མཆུ་སྒྲོས་མཉམ་བཞུགས་པས། སྦྱེ་དགའི་ཡིད་འཕྲོག་འཕགས་
བཞིའི་ཡུམ་ངོ་མཆར། ཞེས་པའང་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་དེ། མཁྱེན་

གསུམ་མཚན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཤད་ཟིན་དོ།

གཉིས་པ་སྦྱར་བཞི་མཚན་པའི་ཆོས་སོ་དྲུག་བཤད་པ་ལ། རྣམ་
རྟོགས་སྦྱར་བ་མཚན་པའི་ཆོས་བརྒྱ་གཅིག་དང་། ཅེ་སྦྱར་མཚན་པའི་
ཆོས་བརྒྱད་དང་། མཐར་ཀྱིས་སྦྱར་བ་མཚན་པའི་ཆོས་བརྒྱ་གསུམ། སྐད་
ཅིག་སྦྱར་མཚན་པའི་ཆོས་བཞི་བཤད་པ་བཞི། དང་པོ་སྟོན་པར། རྣམ་པ་
སྦྱར་བར་བཅས་རྣམས་དང་། རྣམ། འདི་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན། ཞེས་
གསུངས། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་ཉམས་སུ་ལེན་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་རྣམ་རྟོགས་སྦྱར་
བའི་མཚན་ཉིད། དབྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་དང་། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་དང་། སེམས་
དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། རྣམ་མཁྱེན་སྦྱར་བ་དང་། ལམ་ཤེས་སྦྱར་དང་། གོ་
སྒྲུབ་རྣམས་དོན་གཅིག་། དབྱེ་ན་རྣམ་པའི་སྒོས་བརྒྱ་དོན་གསུམ་དང་། སྦྱར་
བའི་སྒོས་ཉི་ཤུ་ཡོད། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་
བར་དུ་ཡོད། རྣམ་རྟོགས་སྦྱར་བ་མཚན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱ་གཅིག་ཡོད་དེ།
རྣམ་པ་དང་། སྦྱར་བ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། སྦྱར་བའི་སྦྱོན་དང་། མཚན་
ཉིད་དང་། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དང་། རེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་དང་། སྟོབ་པ་ཕྱིར་
མི་ལྟོག་པའི་དགེ་འདུན་དང་། སྤིང་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱར་བ་དང་། ཞིང་
དག་སྦྱར་བ་དང་། ཐབས་མཁས་སྦྱར་བ་སྟེ་བརྒྱ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་སྟོན་པར། གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས། རྣམ། སུམ་ཅུ་ཅ་དགུ་
དག་ཏུ་བཞེད། ཅེས་གསུངས། འདིར་བསྟན་རྣམ་པ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་
བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་བསྐྱུས་སྟོམ་གྱི་སྦྱར་བའི་འདྲིན་སྐྱངས་
ཀྱི་བྱེ་བྲག་གམ་ཁྱད་པར་དེ། མཁྱེན་གསུམ་བསྐྱུས་སྟོམ་གྱི་སྦྱར་བའི་རྣམ་

པའི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་ན་བརྒྱད་དང་དོན་གསུམ་ཡོད་དེ། གཞི་
ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག །རྣམ་མཁྱེན་གྱི་
རྣམ་པ་བརྒྱ་ཙུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བདེན་བཞིའི་
བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྟོང་གི་རྣམ་པ་བཞི་བཞི་དང་ལམ་བདེན་སྟོང་
གི་རྣམ་པ་བཙུ་ལྔ་དང་ཉེར་བདུན་ཡོད་དེ། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་
སྟེ། བསྟན། ལམ་ལ་དེ་ནི་བཙུ་ལྔ་བཤད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་
གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་སྟོང་གི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་།
ལམ་བདེན་གྱི་སྟོང་གི་རྣམ་པ་བདུན་དང་། སྟུག་བདེན་སྟོང་གི་རྣམ་པ་ལྔ་
དང་། འགོག་བདེན་སྟོང་གི་རྣམ་པ་བཙུ་དྲུག་དང་སོ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
རྒྱ་དང་ལམ་དང་སྟུག་བསྟན་པ་དང་། བསྟན་ལྔ་དང་བཙུ་དྲུག་ཅེས་བསྟན་གས་
སོ། །ཞེས་གསུངས། ཉགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། སྟོབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་རྟོགས་
རིགས་ཐུན་མོང་བའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དང་། བྱང་
སེམས་དང་རྟོགས་རིགས་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་བཞི། རྣམ་
མཁྱེན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་ཙུ་ཙུ་དང་བརྒྱ་ཙུ་བཙུ་
ཡོད་དེ། དབྱེ་ན་ཉེར་བཞག་ནས་བཟུང་སྟེ། བསྟན་སུམ་ཙུ་ཙུ་དག་ཏུ་
བཞེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རྣམ་ལ་དོན་རྣམ་སྟོན་དུ་ཤེས་དགོས་
པས་སྟོན་ལ་དོན་རྣམ་བཤད་པ་སྟེ།

གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་སྟོན་པར། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་མི་གནས་
ཕྱིར། བསྟན་དེ་ནི་དག་པ་མཆོམས་དང་བཅས། ཞེས་གསུངས། སྦྱོར་བ་ལ་
མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཆོམས་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དང་
གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་དེ།

དངོས་བསྟན་གཙོ་བོའི་སྒྱུར་བའི་མཚན་ཉིད། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རི་
 རྟེན་པ་ལ་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་ཐོབ་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟེན་པའི་སེམས་
 དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། འདིར་བསྟན་སྒྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་བྱས་ན་ལེགས་
 ཏེ། ཆོག་མཚན་ཡུན་རིང་རྟོགས་པའི་སྒྱུར་བ་ཆོག་མཚན་ལམ་ནས་འཛོག་
 དགོས་ཤིང་འདིའི་དབྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་ལྷང་ལས། སྒྱུར་བ་མ་ཡིན་
 པ་བྱེད་པ་ཉིད་གྱིས་ནི་ལས་དང་པོ་བ་ཆོག་མཚན་པོས་དང་ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་བཤད་གསེར་འབྲེང་དང་ཡང་མཐུན་ཞིང་ལེགས།

གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་ན་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། གཞི་ལམ་རྣམ་པས་བསྟན་
 པའི་གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་ཞེན་ཞིང་མི་གནས་པའི་སྒྱུར་བ་དང་།
 གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྒྱུར་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་
 གཞིའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཟབ་པའི་སྒྱུར་བ་དང་། ལམ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་རྟོགས་པའི་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་སྒྱུར་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་
 ཀྱི་རྣམ་པའི་རང་བཞིན་ཆད་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཆད་མེད་པའི་སྒྱུར་བ་ལྷ་
 རོ་བོའི་སྒྲིམ་དང་། རྟོང་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་སྒྲག་པས་ལས་དང་པོ་བ་བྱང་ཆུབ་
 ཡུན་རིང་པོ་ནས་རྟོགས་པའི་སྒྱུར་བ་དང་། རྟོང་ནས་ཆོས་ཉིད་ལ་མི་སྒྲག་
 ཤིང་མི་ལམ་ན་ཡང་ཕྱིན་དུག་སྟོང་པའི་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་སྒྱུར་བ་
 དང་། ཆེ་མོ་ནས་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡུམ་རང་ལ་བྱང་བས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་
 བརྟན་པའི་སྒྱུར་བ་དང་། བཟོད་པ་ནས་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་
 པོ་ཉན་རང་གི་བར་ཆད་ལས་འདས་པ་ངེས་བར་འབྱུང་བའི་སྒྱུར་བ་
 དང་། ཆོས་མཆོག་ནས་ཆོས་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་རྒྱ་མཚོར་
 འཕྱག་པར་མཐོང་ནས་བར་མེད་པ་དང་བཅས་པའི་སྒྱུར་བ་དང་། རྣམ་

མཁྱེན་གྱི་རྒྱ་ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་གསར་པ་སྦྱེ་བུང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཉེ་བའི་
སྦྱར་བ་དང་། འབྲས་བུ་ལྷུར་དུ་འབྱུང་བའི་ལྷུར་བར་འཁོང་རྒྱ་བའི་སྦྱར་
བ་དང་། སྦྱིང་རྗེས་གཞན་དོན་དུ་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་ལ་འཇུག་པ་
གཞན་དོན་གྱི་སྦྱར་བ་དང་བརྒྱད་པོ་འདི་ཉེན་གང་ཟག་སྒྲོས་དང་། དོན་
དམ་པར་སྦྱོན་དང་ཡོན་ཏན་འཕེལ་མེད་འགྲིབ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སྦྱར་
བ་དང་། དོན་དམ་པར་དགེ་སྟགས་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་པ་སྟགས་མི་མཐོང་
བའི་སྦྱར་བ་དང་། གཞུགས་སྟགས་ལ་བདེན་བར་སྒྲོམ་པ་མེད་པའི་བསམ་
མི་བྱུང་གིས་མི་མཐོང་བའི་སྦྱར་བ་དང་། གཞུགས་སྟགས་མཆོན་མཆོན་
དུ་བདེན་པར་མི་རྟོགས་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྦྱར་བ་དང་བཞི་ནི་
ཡུམ་སྒྲོམ་པ་རྫོགས་པའི་ཐབས་གྱི་སྒྲོས་དང་། ཡོན་ཏན་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་
འབྲས་བུ་རིན་ཆེན་སྦྱིན་པའི་སྦྱར་བ་དང་། ཉེས་བ་སེལ་བར་བྱེད་པ་རྣམ་
པར་དག་པའི་སྦྱར་བ་དང་གཉིས་ནི་འབྲས་བུའི་སྒྲོས་དང་། ཡུམ་ལྷུར་དུ་
སྒྲོམ་པའི་ས་མཆོམས་གྱི་སྦྱར་བ་དང་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་སྦྱར་བའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པར། བདུད་གྱི་མཐུ་བཙམ་ལ་
སྟགས་པ། ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཅུ་བཞི་འོ། ཞེས་གསུངས། སྦྱར་བ་བསྒྲོམས་
པའི་སྟོབས་གྱིས་ཐོབ་པའི་པན་ཡོན་དེ། སྦྱར་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོན་ཉིད།
དབྱེན་བཅུ་བཞི་ཡོད། སྦྱར་བ་སྟེ་ཤར་བྱིན་འདི་འདོན་སྒྲོམ་པ་ལ་སངས་
རྒྱུ་གྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་བར་ཆད་བདུད་གྱི་མཐུ་བཙམ་པ་དང་།
སྦྱར་བ་བསྒྲོམས་པ་དགོངས་ཤིང་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སངས་རྒྱུ་
གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་དང་ཉེ་བར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དོན་ཆེ་བ་ཉིད་ལ་

སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཤེར་ཕྱིན་ཡུལ་སོ་སོར་དར་བ་ལྟ་བུ་ཡུལ་སྤུང་
པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་
ཡོན་ཏན་དང་། སྤྲུལ་བའི་སྤྲུལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། མི་ཕྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་
དང་། དགེ་ཆ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྤྲུལ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དམ་བཅའི་
དོན་བསྐྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་
ཡོན་ཏན་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཤེར་ཕྱིན་
ཁོང་བ་རྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བཅུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་སྦྱར་བའི་སྦྱོར་སྟོན་པར། སྦྱོར་ནི་བཅུ་ཆོན་བཞིར་བཅས་
པ། དུག་དུ་ངེས་པར་རྟོགས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས། སྦྱར་བ་སྦྱེ་བ་དང་
གནས་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བ་གང་རུང་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་གོགས་
དེ། སྦྱར་པའི་སྦྱོར་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཞི་དུག་ཡོད་དེ། སྦྱར་བ་མ་སྦྱེས་
བ་སྦྱེད་པའི་འགལ་རྒྱུ་ཉེར་གསུམ་དང་། མཐུན་རྒྱུ་མ་ཁོང་བ་ཉེར་
གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཅུ་ཆོན་དང་པོ་ཡོད་དེ། ཆོགས་ཆེན་པོས་རྟོགས་
དགོས་པའི་དེ་དང་། སྦྱོབས་པ་ལྟར་ཆེ་བའི་དེ་དང་། ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་
ལེན་གྱི་དེ་དང་། སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དེ་དང་། རིགས་མིན་གྱིས་
ཁ་རྟོན་སོགས་བྱེད་པའི་དེ་དང་། ཕྱིར་ཕྱོགས་པའི་རྒྱ་ལུང་མ་བརྟན་པས་
མི་དགའ་བ་དང་། ཅ་བའི་རྒྱ་བོར་ནས་དམན་པ་འཛིན་པའི་དེ་དང་། གྲུ་
ལོ་མ་པའི་རྩ་ལྷང་བ་བོར་བའི་དེ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐེག་པའི་
མཆོག་ཀྱན་ཏུ་འཛིན་པ་ཉམས་པའི་དེ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཉམས་པའི་དེ་
དང་བཅུ་ཡོད། བཅུ་ཆོན་གཉིས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཉམས་
པ་དང་། གོང་ན་མེད་པའི་གནས་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཡུལ་མང་པོ་ལ་རྣམ་

པར་རྟོག་པ་དང་། ཡི་གེ་འདི་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དངོས་མེད་
ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡི་གེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡི་གེ་མེད་
པར་ཞེན་པ་དང་། ལུལ་སོགས་ལ་ཞེན་པ་དང་། རྟེན་བཀུར་ཆོགས་བཅད་
ཀྱི་རོ་ཟུང་བ་དང་། ལམ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཐབས་ཆོལ་བ་དང་བརྩེ་ཡོད།

བརྩེ་ཆོན་གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ཉན་པ་པོ་དང་སྟོན་པ་པོ་འདུན་
པ་དང་སྟོམས་ལས་ཀྱིས་བྲལ་བ་དང་། དེ་གཉིས་འདུན་ལུལ་ཐ་དད་པས་
བྲལ་བ་དང་། ཉན་པ་པོ་དང་སྟོན་པ་པོ་རྟེན་པ་ལ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་
པས་བྲལ་བ་དང་། སྦྱངས་བའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་མི་ལྡན་གྱིས་དེ་དང་། དགེ་
མི་དགེའི་ཆོས་ཅན་གྱིས་དེ་དང་། གཏོང་བ་དང་སེར་སྒྲས་དེ་དང་། སྟེར་
བ་དང་མི་ལེན་པས་དེ་དང་། མགོ་སྟོས་པ་དང་དོན་སྟོས་པའི་གོ་བས་དེ་
དང་། མདོ་སོགས་ཤེས་མི་ཤེས་གྱིས་དེ་དང་། ཕྱིན་རྒྱལ་ལྡན་མི་ལྡན་གྱིས་
དེ་དང་བརྩེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བརྩེ་ཆོན་བཞི་པ་ཡོད་དེ། ཐབས་ལ་མཁས་མི་
མཁས་ཀྱི་དེ་དང་། གཟུངས་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་དེ་དང་། ཡི་གེ་འདི་འདོད་མི་
འདོད་ཀྱི་དེ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་མ་བྲལ་གྱི་དེ་དང་། རང་ཉིད་
ངན་འགྲོའི་འགྲོ་བ་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་པའི་དེ་དང་། རང་ཉིད་བདེ་འགྲོ་ལ་
ཕྱོགས་པའི་དེ་དང་། ཉན་པ་པོ་དང་འཆད་པ་པོ་གཅིག་ཕུ་ཉིད་དང་འཁོར་
ལ་དགའ་བའི་དེ་དང་། རྗེས་སུ་འབྲེལ་འདོད་ཅིང་གོ་སྐབས་མི་འབྲེད་པའི་
དེ་དང་། ཟང་ཟིང་ཅུང་ཟད་འདོད་ཅིང་སྦྱིན་མི་འདོད་པའི་དེ་དང་། སྟོག་
གི་བར་ཆད་དུ་འཇུར་བ་དང་མི་འཇུར་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་མི་འགྲོའི་དེ་
དང་བརྩེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་རྒྱལ་ཡོད་དེ། དེ་བཞིན་དུ་ལོ་ལོགས་དང་
སྤྱི་ལོའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་མི་འགྲོའི་དེ་དང་། ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་དཀྱུགས་པའི་

ཚྱུགས་སུ་དེ་འབྲ་དང་། འཆད་པ་པོ་དང་ཉན་པ་པོ་བྱིམ་ལ་ལྟ་བས་ཡིད་
བདེ་མི་བདེ་དང་། བདུད་ཀྱིས་ཤེར་ཕྱིན་དང་འབྲེད་པའི་སྒྱོར་བ་དང་།
བཅོས་མ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཡུལ་རི་བཞིན་མིན་པ་ལ་དགའ་བ་སྦྱེད་པའི་སྒྱོན་
དང་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དག་མང་བའི་དཔེ་བཞིན་
དུ་སྒྱོར་བའི་བར་ཆད་མང་ཡང་བར་ཆད་བསལ་བའི་དཀར་པོའི་ཚྱུགས་
སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགོངས་པས་བསྐྱེད་ཏེ་བར་
ཆད་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར། བྱ་མང་པོ་ཡོད་པའི་མའི་དཔེ་བཞིན་
ནོ། ། ཉེ་སྤང་ལས། མ་བྱ་མང་པོ་ཡོད་པའི་མའི་དཔེས་དེ་ལ་ཚྱུགས་བཅུའི་
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལ་སོགས་པ་འཕགས་
པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགོངས་པས་དེ་ལ་བཅོཙ་པ་རྣམས་ལ་དེ་
རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་སྒྱོར་བའི་མཆོན་ཉིད་སྟོན་པར། གང་གིས་མཆོན་དེ་མཆོན་
ཉིད་དུ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་མདོར་བསྟན་ནས།
རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། བསྟན་པ་
ཉིད་བཞི་བར་བཞེད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་
བ། ས་མཆོམས་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྒྱོར་བའི་ངོ་བོ་འཇམ་རྒྱས་པའི་ཆ་ནས་
མཆོན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྒྱོར་
བའི་མཆོན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་ན་གོ་གཅིག་ཡོད་དེ། ཤེས་མཆོན་
ཞེ་བརྒྱད་དང་། བྱད་མཆོན་བཅུ་དྲུག་དང་། བྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད་བཅུ་
གཅིག་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མཆོན་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྟོན་པར།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཉན། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་
བཤད་དོ། ཞེས་གསུངས། མཚན་ཉིད་ནི། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་སྤྱིང་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སོགས་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རིགས་རྫོགས་པ་
མ་ཡིན་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་དེ། སྦྱོར་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་པའི་
མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ཉོན་མོངས་རྟགས་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་སེམས་
དཔའི་རྣལ་འབྱོར་བརྒྱ་རྒྱུ་ཤེས་མཚན་དེ་ལ་དབྱེ་ན། སེམས་དཔའི་
གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་ཤེས་རྣམ་དང་། སེམས་དཔའི་ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བའི་ཤེས་
རྣམ་དང་། སེམས་དཔའི་རྣམ་མཁྱེན་སྦྱོར་བའི་ཤེས་རྣམ་གསུམ། དང་པོ་
ནི། ཉོན་མོངས་རྟགས་སོགས་བཞི་སྟོང་ཞིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་
བ་ཤེས་པ་སོགས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་དམིགས་པའི་
སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བར་མཚོན། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་སོགས་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་
སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་བྱས་པས་སོ།

དབྱེ་ན་བརྒྱ་རྒྱུ་ཡོད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཤེས་
པ་དང་། འཇིག་རྟེན་འཇིག་མེད་ཤེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་སྦྱོད་
ཤེས་པ་དང་། སེམས་བསྐྱུས་པ་ཤེས་པ་དང་། སེམས་གཡེང་བ་ཤེས་པ་
དང་། སེམས་མི་ཟད་པའི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་དང་། སེམས་འདྲིང་ཆགས་དང་
བྲལ་བ་ཤེས་པ་དང་། སེམས་ཆགས་སོགས་དང་བཅས་པ་ཤེས་པ་དང་།
སེམས་རྒྱ་ཆེན་ཤེས་པ་དང་། སེམས་ཆེན་པོ་ཤེས་པ་དང་། སེམས་ཚད་མེད་
ཤེས་པ་དང་། སེམས་བསྐྱུན་མེད་ཤེས་པ་དང་། སེམས་བཞུར་མེད་ཤེས་པ་
དང་། སེམས་གཡོ་སོགས་གསུམ་ཤེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་

ཤེས་པ་དང་། ཐུབ་དབང་གིས་དེ་ཉིད་རྟོགས་ནས་གཞན་ལ་སྟོན་པ་ཤེས་
པ་དང་བཅས་པ་བཙུ་བྱག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་མཚན་
མེད་སོགས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡང་རུང་བའི་བྱད་པར་
དུ་བྱས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་དེ། འདིར་བསྟན་ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བའི་
ཤེས་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་གཞན་དོན་གྱི་གོ་ཆ་བྱ་དགའ་བ་
སོགས་སྦྱབ་པའི་བྱད་པར་དུ་བྱས་ཤིང་སྟོང་ཉིད་མཚན་མེད་སོགས་ལམ་
ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་རུང་གི་རྣམ་ཅན་གྱི་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུ་སྟོན་
པར། སྟོང་ཉིད་མཚན་མ་མེད་བཅས་དང་། རྟམ། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་
ཀྱི་ནི། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟུས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས།

དབྱེ་ན་བཙུ་བྱག་ཡོད་དེ། སྟོང་ཉིད་ཤེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
མཚན་མེད་དང་། རྟོན་མེད་དང་། དོན་དམ་པར་སྦྱེ་མེད་དང་། འགགས་
མེད་དང་། སོགས་པའི་སྒྲས་བསྟུས་པ་ཀུན་ཉོན་མེད་པ་དང་། རྣམ་བྱང་
མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་དང་། རྟོན་མེད་དང་། རྣམ་
མཁའི་མཚན་ཉིད་བྱག་དང་། ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འཇུག་མེད་དང་། འདུ་མི་
བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། རབ་དབྱེ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་
པ་ཤེས་པ་དང་བཙུ་བྱག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་སོགས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་གང་
རུང་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་ཅན་གྱི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་དེ། རྣམ་མཁྱེན་
སྦྱོར་བའི་ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་འདིར་བསྟན་བཙུ་
བྱག་གམ། དེ་བདུན་དུ་བསྟུས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། འདིར་ནས།
བསྟན་པའི་ཡུལ་པལ་ཆེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་སྦྱེས་པའི་རང་གཞན་གྱི་

དོན་སྤྱན་སྤྱུང་ཆོག་པའི་འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་ཡིན་པས། དེ་ཤེས་པའི་
ཡུལ་ཅན་བརྩ་བྱ་གི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་མཆོན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འདིར་དོན་ལྟ་བུ་ལས་མཆོན་ཚུལ་གཙོ་བོར་མ་བྱས་སོ། དེའི་ན་བརྩ་
བྱ་ག་ཡོད་དེ། དེ་ནས་ཡུམ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེར་གནས་ཤེས་པ་དང་། ཡུམ་
ལ་གྲས་པར་ཤེས་པ་དང་། ཡུམ་ལ་སྒྲ་མར་ཤེས་པ་དང་། ཡུམ་ལ་མཉེས་
པར་དེ་དང་། ཡུམ་ལ་མཆོད་པར་དེ་དང་། དོན་དམ་པར་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་
མེད་པར་དེ་དང་། ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཏུ་འཕྱག་པར་དེ་དང་། དེ་ཁོ་ནར་མ་
མཐོང་བ་ཉིད་ཏུ་དེ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྟོང་ཉིད་རྣམ་པར་དེ་དང་། འཇིག་
རྟེན་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་བརྗོད་པར་དེ་དང་། སྟོང་ཉིད་ཤེས་པར་དེ་
དང་། སྟོང་ཉིད་མངོན་སྲུང་མཛད་པར་དེ་དང་། དོན་དམ་པར་བསམ་
མི་བྱུང་བ་ཉིད་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། དོན་དམ་པར་སྟོས་པ་ཉི་བར་ཞི་བ་ཉིད་ཏུ་
སྟོན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་བདེན་པར་བྱུང་བ་འགོག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་
སྤང་བའི་འདུ་ཤེས་འགོག་པ་ཤེས་པ་དང་བརྩ་བྱ་ག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉི། དེ་
ནས་ཉིད་གྱི་ཆོས་བརྟེན་ནས། ནས། ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅེས་བཤད་དོ།
ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་བྱང་མཆོན་སྟོན་པར། བསམ་མི་བྱུང་སོགས་བྱང་པར་
གྱིས། ནས། བྱང་ཏུ་འཕགས་པའི་བྱང་པར་ལམ། ཞེས་གསུངས། བྱང་
མཆོན་ལ། མཆོན་ཉིད། དེའི་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བསམ་མི་བྱུང་སོགས་
གྱིས་བྱང་པར་ཏུ་བྱས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་དེ། སེམས་དཔའི་སྦྱར་
བའི་བྱང་པར་ཞུགས་པའི་མཆོན་ཉིད། མཆོན་གཞི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་སྦྱར་བ་
བརྩ་བྱ་ག་ལྟ་ཐེག་དམན་གྱི་སྦྱར་བ་ལས་བྱང་པར་འཕགས་པའམ་བྱང་

ཞུགས་པ་མཆོན་པ་དེ་བྱད་པར་གྱིས་མཆོན་ཚུལ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་
ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཉན་རང་
ལས་བྱད་པར་འཕགས་པའི་མཆོན་བྱེད་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། སྟག་བདེན་
ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་བཟོད་བཞི་ནི། བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་བདག་ཉིད་
དང་། མི་མཉམ་པའི་བདག་ཉིད་དང་། དེ་ཁོ་ནར་ཆད་མས་གཞལ་བ་
ལས་འདས་པའི་དེ་དང་། སྦྱས་བགྱང་ལས་འདས་པའི་དེ་དང་བཞི་ཡིན་
ལ། ཀུན་འབྱུང་ལ་དམིགས་པའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གསུམ་གྱི་སྤངས་
རྟོགས་སྣང་པའི་དེ་དང་། མཁས་པས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དེ་དང་། ཉན་རང་
དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དེ་དང་། ཉན་རང་ལས་སྦྱར་བའི་ཤེས་པའི་དེ་
དང་བཞི་ཡིན་ལ། འགོག་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་དོན་དམ་པར་བྲི་གང་
མེད་པའི་དེ་དང་། སར་བྱིན་དྲུག་ཏུ་སྦྱབ་པའི་དེ་དང་། འཁོར་གསུམ་
ནམ་དག་གིས་བསྐྱལ་བར་ཡང་དག་པར་སྦྱབ་པའི་དེ་དང་། ཐབས་གྱིས་
ཟིན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་དམིགས་པའི་དེ་བཞི་ཡིན་ལ། ལམ་ལ་
དམིགས་པའི་ཆོས་དབྱིངས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་བྱང་ལེམས་ལམ་གྱི་རྟེན་
རིགས་དང་ལྡན་པའི་དེ་དང་། སར་བྱིན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཆོགས་
པའི་དེ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་དེ་དང་།
ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་ཞེན་གྱི་རོ་བྱང་མེད་པའི་དེ་དང་བཞི་སྟེ་བཅུ་དྲུག་
པོ་ཉན་རང་གི་ཤེས་བཟོད་བཅུ་དྲུག་ལས་བྱད་པར་འཕགས་པའི་མཆོན་
ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་སྦྱོར་བའི་བྱེད་མཆོན་སྟོན་པར། སན་དང་བདེ་དང་
སྦྱོབ་པ་དང་། ཉན། འདི་ནི་བྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན། ཞེས་བྱུང་། སན་

བདེ་སྦྱོབ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྷན་པའི་སེམས་དཔའི་
ཡེ་ཤེས། སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་གཞན་དོན་སྦྱོབ་པའི་བྱེད་པ་ཁྱད་པར་
ཅན་དང་ལྷན་པའི་སྦྱོར་བའི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་ངོ་བོ་ཉིད་མཆན་
བཅུ་དྲུག་ལྟ་བུ། འདིར་གཞན་དོན་ཀྱི་བྱེད་ལས་མཆོན་ཚུལ་ལོ། དབྱེ་
ན་བཅུ་གཅིག་ཡོད་དེ། སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་བྱེད་པ་གསུམ་
དང་། ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བའི་བྱེད་པ་བདུན་དང་། རྣམ་མཁྱེན་སྦྱོར་བའི་བྱེད་
པ་གཅིག་དང་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་གསུམ་ཡོད་དེ། སེམས་
དཔའི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐར་པའི་བདེ་བ་ལ་
འགོད་པའི་ཕན་པ་དང་། སྦྱག་བསྐྱལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་སོགས་མེད་
པའི་ཆོ་འདིའི་བདེ་བ་དང་། འཁོར་བའི་སྦྱག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་ལས་སྦྱོབ་
པ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར། བར་པ་བདུན་ཡོད་དེ། བྱང་འདས་ལ་འགོད་
པའི་སྦྱབས་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་། སྦྱག་བསྐྱལ་ཀྱི་རྒྱ་བརྒྱུག་པའི་གནས་ཀྱི་བྱེད་
པ་དང་། འཁོར་འདས་དོན་དམ་པར་རོམ་ཉམ་དུ་རྟོགས་པའི་དབྱང་གཉེན་
ཀྱི་བྱེད་པ་དང་། གཞན་དོན་རྟོགས་པའི་གྲིང་གི་བྱེད་པ་དང་། དོན་གཉིས་
སྦྱབ་པའི་ཡོངས་འདྲན་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་
པར་བྱེད་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་འབྲས་བུ་དུས་མ་ཡིན་པར་མངོན་
སུམ་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་བདུན་ཡོད་པའི་བྱིར། རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་བྱེད་
པ་གཅིག་ཡོད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཇི་བཞིན་སྟོན་པའི་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་རྟེན་
བྱེད་པ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མཆན་སྟོན་པར། ཉོན་མོངས་རྟགས་དང་
མཆན་མ་དང་། རས། མཆན་ཉིད་བཞི་བར་བཞེད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས།

མཛན་ཉིད་སྤར་སྦྱར་བའི་ངོ་བོར་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ལ། དབྱེ་ན་བཅུ་དྲུག་
 ཡོད་དེ། གཞི་ཤེས་སྦྱར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཞི་དང་། ལམ་ཤེས་སྦྱར་བའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་ལྔ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་སྦྱར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་
 བོ་བཞི་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་ལས་དབེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དེའི་རྟགས་
 ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དེའི་མཛན་མ་ཚུལ་
 བཞིན་མིན་པ་མེད་པའི་དེ་དང་། སྤང་དོར་གྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་དབེན་པའི་
 ངོ་བོ་ཉིད་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཤེས་ཀྱི་དེ་ལྔ་ཡོད་དེ། སྦྱབ་དཀའ་
 བའི་སྦྱར་བ་དང་། གཅིག་ཏུ་འཛང་རྒྱ་བར་ངེས་པའི་སྦྱར་བ་དང་། ཆེད་དུ་
 བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་སྦྱབ་པའི་སྦྱར་བ་དང་། སྒྲོམ་པའི་འཁོར་གསུམ་དོན་
 དམ་པར་མི་དམིགས་པའི་སྦྱར་བ་དང་། བདེན་པའི་དངོས་པོར་ཞེན་པ་
 བཀག་པའི་སྦྱར་བ་དང་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁྱེན་སྦྱར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་
 བདུན་ཡོད་དེ། གཞི་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་དང་། འཛིག་རྟེན་ཐམས་
 ཅད་དང་མི་མཐུན་པའི་དེ་དང་། ཐོགས་པ་མེད་པའི་དེ་དང་། གཞི་མེད་
 པའི་དེ་དང་། འགྲོ་བ་མེད་པའི་དེ་དང་། སྦྱེ་བ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་།
 དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དྲུག་པ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་སྟོན་པར། མཛན་མེད་རབ་ཏུ་སྦྱིན་ལ་
 སོགས། ཉན། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པར་འདོད། ཅེས་གསུངས། ཐར་པ་
 ཆ་མཐུན་ལ་མཛན་ཉིད། སྦྱ་བཤད། དབྱེ་བ། ས་མཛམས། དེའི་རྟགས་དང་
 ལྷ། དང་བོ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱབ་པར་མཁས་པའི་སེམས་དཔའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་མངོན་རྟོགས་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཛན་ཉིད།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དང་། ཐེག་

ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་སོགས་དོན་གཅིག་གཉིས་པ་སྒྲ་བཤད་ནི། ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་ན་ཐར་པ་དང་དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པས་ཐར་པའི་ཆ་དང་དེ་ལ་ཕན་འདོགས་པས་ན་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཞེས་བྱའོ། གསུམ་པ་ནི། ཏུས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་ཆུང་བ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། རོ་བོས་དབྱེ་ན། རང་ཡིན་པའི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ཡོད། བཞི་པ། ས་མཆམས་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་ཁོ་ནར་ཡོད་དེ། སེམས་བརྒྱུད་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་ནས་དབང་པོ་ལྷ་མ་ཐོབ་ཚུན་ཆད་ན་ཡོད་དགོས་པས་སོ། ལྷ་པ་རྟགས་ནི། འཁོར་བའི་ཉེས་པ་དང་ཐར་པའི་ཕན་ཡོན་ཐོས་ན་སྤྲུལ་ཁྲིང་མཆི་མ་འབྱིན་པ་སོགས་དང་། བྱད་པར་སེམས་མི་ཁྱམ་ཁྲིང་མི་དངངས་བ་དང་། མི་སྒྲག་ཅིང་མ་འགོང་བ་དང་། ཟབ་མོ་ལ་མི་སྒྲག་ཅིང་མི་འཁྱོད་པའི་མཆན་ཉིད་གསུམ་མོ།

བདུན་པ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་སྟོན་པར། རངས་རྒྱས་སོགས་དམིགས་དད་པ་དང་། ལས། སྦྱིན་བྱེད་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལ་མཆན་ཉིད། སྒྲ་བཤད། དབྱེ་བ། ས་མཆམས་བཞི། དང་པོ་ནི། ཐབས་ཀྱི་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་དཔའི་དོན་མངོན་རྟོགས་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་སྒྲ་བཤད་ནི་མཐོང་སྤང་གི་ས་བོན་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་མཐོང་ལམ་གྱི་ཆའམ་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཕན་འདོགས་པས་ན་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཞེས་བྱའོ། གསུམ་པ་ནི། དབྱེ་ན། བརྒྱ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་རྟོད་དང་། ཅེ་མོ་དང་། བཟོད་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་བཞི་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར། བཞི་པ་

ནི། ས་མཚམས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ནས་མཐོང་ལམ་
མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཡོད།

བརྒྱད་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་སྟོན་པར། རེས་འབྲེད་
ཡན་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ། བསྟན་པའི་འདིར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཆོག་སྟེ། ཞེས་
གསུངས། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་
གསུམ། དང་པོ་ནི། གཞུགས་སོགས་འདུ་ཤེས་ལྡོག་པ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་གང་
རུང་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་དེ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་མཚན་
ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་ན། དབང་རྩལ་སྦྱར་ལམ་ནས་རྟགས་ཐོབ་པ་དང་།
དབང་འབྲིང་མཐོང་ལམ་ནས་རྟགས་ཐོབ་པ་དང་། དབང་རྩལ་སྦྱོམ་ལམ་
ནས་རྟགས་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་གསུམ་མོ། གསུམ་པ་ནི། ས་མཚམས་
སྦྱར་ལམ་རྫོང་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད།

དགུ་པ་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱར་བ་སྟོན་པར། ཆོས་རྣམས་མི་
ལམ་འབྲེད་པའི་ཕྱིར། བསྟན་པའི་འདིར་སྐད་བཤད་པར་བད། ཅེས་གསུངས།
སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱར་བ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ས་མཚམས་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ནི། རེས་ཐོབ་ཏུ་ཡང་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་དུ་སྦྱེ་བའི་གོ་
སྐབས་བཅོམ་པའི་དག་སའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་དེ། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་
ཀྱི་སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་ན། དག་ས་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་
གསུམ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། ས་མཚམས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་
དུ་ཡོད།

བརྒྱ་པ་ཞིང་དག་སྦྱར་བ་སྟོན་པར། སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་དེ་
བཞིན་དུ། བསྟན་པའི་འདིར་ཞི་དག་པ་ཉིད། ཅེས་གསུངས། ཞིང་

དག་སྒྱུར་བ་ལ་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཆོམས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
རང་གང་དུ་འཁང་བྱ་འཕྱར་གྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་འབྲུབ་པའི་སྒོན་ལམ་
སོགས་ཀྱི་དགེ་ཆ་མཐུ་ཅན་གྱི་དག་སའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་དེ། ཞིང་
དག་སྒྱུར་བའི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་
སྒོད་དག་པའི་སྒྱུར་བ། བརྒྱད་དག་པའི་སྒྱུར་བ་དང་གཉིས་ཡོད། གསུམ་
པ་ནི། ས་མཆོམས་དག་པ་ས་གསུམ་ན་ཡོད།

བརྒྱ་གཅིག་པ་ཐབས་མཁས་སྒྱུར་བ་སྟོན་པར། ཡུལ་དང་སྒྱུར་བ་
ཅན་འདི་ནི། རྣམ། ཐབས་ལ་མཁས་པ་རྣམ་པ་བརྟ། ཞེས་གསུངས། ཐབས་
མཁས་སྒྱུར་བ་ལ། མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཆོམས་གསུམ། དང་པོ་ནི།
འབད་ཚྲོལ་རགས་པ་ཞི་བའི་སྒོ་ནས་འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དག་
སའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་དེ། ཐབས་མཁས་སྒྱུར་བའི་མཆན་ཉིད། གཉིས་
པ་ནི། དབྱེ་ན་བརྒྱ་ཡོད་དེ། བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་ལས་འདས་པའི་ཐབས་
མཁས་སྒྱུར་བ་དང་། མི་གནས་པའི་ཐབས་མཁས་སྒྱུར་བ་དང་། སྒོན་ལམ་
གྱི་ཤུགས་གྱིས་འཕངས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དེ་དང་།
མ་ཆགས་པའི་དེ་དང་། མི་དམིགས་པའི་དེ་དང་། མཆན་མ་མེད་པའི་དེ་
དང་། སྒོན་པ་མེད་པའི་དེ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་དེ་དང་། ཆད་
མེད་པའི་ཐབས་མཁས་སྒྱུར་བ་དང་བརྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ས་
མཆོམས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། རྣམ་རྟོགས་སྒྱུར་བ་
མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱ་གཅིག་བཤད་བྱིན་ཏོ།

གཉིས་པ་ཅེ་སྒྱུར་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་སྟོན་པར། དེ་ཡི་
རྟགས་དང་རྣམ་འཕེལ་དང་། རྣམ། ཅེ་མོའི་མངོན་རྟོགས། ཞེས་གསུངས།

ཅེ་སྒྱུར་མཆོན་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ཡོད་དེ། རྟོན་ཅེ་སྒྱུར། ཅེ་མོའི་ཅེ་སྒྱུར།
 བཟོད་པའི་ཅེ་སྒྱུར། ཆོས་མཆོག་གི་ཅེ་སྒྱུར། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྱུར། སྒོམ་ལམ་
 ཅེ་སྒྱུར། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྱུར། བསལ་བྱ་ལོག་སྒྱུབ་དང་བརྒྱད་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་རྟོན་ཅེ་སྒྱུར་སྟོན་པར། ཟླ་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི།
 བསལ་པ་བརྒྱ་གཉིས་དག་ཏུ་བཞེད། ཅེས་གསུངས། རྟོན་ཅེ་སྒྱུར་ལ་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཟླ་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཅད་ཟླ་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་
 བ་སོགས་དེའི་རྟགས་བརྒྱ་གཉིས་གང་རུང་ཐོབ་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་
 སེམས་དཔའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དེ། རྟོན་ཅེ་སྒྱུར་གྱི་མཆོན་ཉིད། གཉིས་
 པ་ནི། དབྱེ་ན་རྟོན་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། ས་མཆོམས་
 རྟོན་ན་ཡོད། གཉིས་པ་ཅེ་མོའི་ཅེ་སྒྱུར་སྟོན་པར། འཇམ་བུ་སྒྲིང་གི་སྒྲེ་བོ་
 སྟེད། བསལ་ལམ་ལས། དང་པོ་ནི། བསལ་ན་མས་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་བརྒྱ་
 རྟག་ཆང་བའི་རིགས་གནས་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གཉིས་
 པ་དེ། ཅེ་མོའི་ཅེ་སྒྱུར་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་ལམ་ཅེ་མོ་
 རྟོན་གཅིག་གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་ན། ཅེ་མོའི་ཅེ་སྒྱུར་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་
 ཡོད། གསུམ་པ་ནི། ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་ལམ་ཅེ་མོ་ན་ཡོད།

གསུམ་པ་བཟོད་པའི་ཅེ་སྒྱུར་སྟོན་པར། ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི། བསལ་པ་ཞེས་ནི་མངོན་པར་བཟོད། ཅེས་གསུངས།
 བཟོད་པའི་ཅེ་སྒྱུར་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་རྗེས་མཐུན་
 པ་རྗེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་གཞན་དོན་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཐབས་བརྟན་པོ་
 ཐོབ་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གསུམ་པ་དེ། བཟོད་པའི་ཅེ་སྒྱུར་གྱི་མཆོན་

ཉིད། དེ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་དོན་གཅིག །ཅེ་སྦྱོར་སྤྲ་མ་
གཉིས་ལའང་འདི་ལྟར་སེམས་དཔའི་མ་སྦྱར་ནའང་རུང་སྟེ། ཐེག་དམན་
ལ་དེ་འདྲའི་སྦྱོར་ལམ་མེད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ནའང་དོགས་པ་སེལ་སྤྲ་
ཆེད་ཏུ་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་བཟོད་པ་ཆུང་འབྲིང་
ཆེ་གསུམ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་
བཞིན་ལོ།

བཞི་པ་ཆོས་མཆོག་གི་ཅེ་སྦྱོར་སྟོན་པར། སྤྱིང་བཞི་པ་དང་སྟོང་
དག་དང་། བཅུ་ ཉིང་འཛིན་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས།
ཆོས་མཆོག་གི་ཅེ་སྦྱོར་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་སྟེད་པའི་
བྱས་ལུན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་མཐའ་ཡས་པས་སེམས་ཀྱང་ཏུ་གནས་པ་ཐོབ་
པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་པ་དེ། ཆོས་མཆོག་གི་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད།
གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་
གསུམ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་
དང་འདྲ།

ལྷ་པ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་སྟོན་པར། འཇུག་པ་དང་ནི་ལྷོག་པ་ལ།
ནས། བསྐྱས་པ་དེ་འདིར་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་གསུངས། མཐོང་ལམ་ཅེ་
སྦྱོར་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མཐོང་སྤང་བདེན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་
པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། མཐོང་
ལམ་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དོན་གཅིག
།གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་ན་མཉམ་རྗེས་གཉིས་དང་། སྤང་བྱའི་སྒྲོས་མཐོང་སྤང་
ནམ་རྟོག་བཞིའི་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་བཞི་དང་། མཉམ་བཞག་ཡེ་

ཤེས་ལ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་བྱག་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། ས་མཚམས་
ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་འདྲོ།

བྱག་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་སྦྱར་སྟོན་པར། འགོག་དང་བཅས་པའི་
སྟོམས་འཇུག་དགྲར། བས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཞན་ནམ་པ་དགྲ། ཞེས་
གསུངས། སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་སྦྱར་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་
བསྐྱས་སྒྲོམ་གྱི་རབ་རྩ་ལྱར་བའི་ཤེས་རབ་གྱིས་བེན་པའི་སྒྲོམ་སྤང་རྟོག་
པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་
རྟོགས་དེ། སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་སྦྱར་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་ན་སྒྲོམ་སྤང་
ནམ་རྟོག་སྒྲོར་དགྲའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྒྲོར་དགྲ་དང་།
སྒྲོམ་ལམ་ནམ་གྲོལ་ལམ་སྒྲོར་དགྲ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། ས་མཚམས་ས་དང་
པོ་ནས་བཅུ་པའི་བར་དུ་ཡོད།

བདུན་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྦྱར་སྟོན་པར། སྟོང་གསུམ་སྦྱི་
བོ་ཉན་ཐོས་དང་། བས། བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན། ཞེས་གསུངས།
བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྦྱར་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ།
དང་པོ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་བསྐྱས་སྒྲོམ་རབ་རྩ་ལྱར་བའི་རང་འབྲས་ནམ་
མཁྱེན་བར་མ་ཆད་པར་དངོས་སུ་སྦྱིད་པའི་སེམས་དཔའི་ནལ་འབྱོར་
མཐར་ཐུག་དེ། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྦྱར་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་རྒྱན་
མཐའི་ཡེ་ཤེས་དོན་གཅིག་གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་ན། སྐད་ཅིག་སྦྱར་བཞི་ཡོད།
གསུམ་པ་ནི། ས་མཚམས་རྒྱན་མཐའ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།

བརྒྱད་པ་བསལ་བྱ་ལོག་སྦྱབ་སྟོན་པར། དམིགས་པ་འཐད་དང་
དེ་ཡི་ནི། བས། ནམ་པ་བཅུ་བྱག་དག་རྩ་བཞེད། ཅེས་གསུངས། བསལ་བྱ་

ལོག་སྐབ་ལ་མཆན་ཉིད། དེའི་བ། ས་མཆན་གསུམ། དང་པོ་ནི། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་འདུ་མི་རུང་བར་འཛིན་པའི་ས་བོན་དང་མངོན་གྱུར་གང་རུང་དེ། བསལ་བྱ་ལོག་སྐབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེའི་བ། བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། ལམ་བསྐྱེམས་པའི་དམིགས་པ་མི་རུང་སྟམ་པ་དང་། ནམ་པ་མི་རུང་སྟམ་པ་གཉིས་དང་། ལམ་བསྐྱེམས་པའི་འབྲས་བྱ་མི་རུང་སྟམ་པ་དང་། གཞིའི་དོན་དམ་གྱི་སྒྲོན་ཀུན་རྫོབ་སུན་འབྲིན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་སྒྲོན་དོན་དམ་སུན་འབྲིན་པའི་ཚོད་པ་གཉིས་དང་། སྦྱོད་པའི་ངོ་བོ་སྦྱིན་སོགས་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་གཅིག་དང་། སྦྱོད་པའི་རྟེན་སངས་རྒྱལ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཆོས་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། དགེ་འདུན་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་གསུམ་དང་། སྦྱོད་པའི་ཁྱད་པར་ཐབས་མཁས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། མངོན་རྟོགས་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེའི་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་གཉིས་དང་། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་གཅིག་དང་། སྤང་གཉེན་གྱི་དེའི་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་གཅིག་དང་། བསྐྱེམ་བྱ་རང་སྦྱི་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་གཅིག་དང་། སྐྱེམ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྟེ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་ནི་ལོག་སྐབ་དངོས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་སྐྱ་ནི་ཐལ་བའོ། ཡང་ལོག་སྐབ་ལ་སྐྱས་བརྗོད་ཀྱིས་དེའི་བ་རྟོག་པ་དང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་གཉིས། བདེན་གཉིས་གང་རུང་རྒྱ་མཆན་དུ་བྱས་ནས་ཅིག་ཤོས་སུན་འབྲིན་པའི་ཞེན་རིག་དེ་དང་པོའི་མཆན་ཉིད། བདེན་གཉིས་གང་རུང་རྒྱ་མཆན་དུ་བྱས་ནས་ཅིག་ཤོས་སུན་འབྲིན་པའི་ཚོད་དག་དེ་གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་དག་བསྐྱེན་ཀུན་རྫོབ་སྒྲོན་ཅན་གྱི་ལྷན་

ཀའི་ཚྩོད་པ་དང་། དོན་དམ་སྒོ་ཅན་གྱི་ལྷན་ཀའི་ཚྩོད་པ་གཉིས་སུ་འདུའོ།
གསུམ་པ་ནི། ས་མཚམས་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་བར་དུ་
ཡོད་དེ། ས་བོན་ཡང་དེར་བཤད་པས་སྒོམ་སྤང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅེ་སྦྱོར་
མཚོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་བཤད་ཟིན་ཏོ།

གསུམ་པ་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་སྟོན་པར། མཐར་གྱིས་པ། རྣམ་
གསུམ་རྣམ་བཅུ། ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས་དེ་ལན་ལག་གི་སྒོས་རྒྱས་པར་
སྟོན་པར། སྦྱིན་པ་ཤེས་རབ་བར་དག་དང་། རྣམ། མཐར་གྱིས་པ་ཡི་བྱ་
བར་བཞེད། ཅེས་གསུངས། མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ།
ས་མཚམས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རིམ་ཅན་དུ་
སྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། མཐར་གྱིས་
སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་ན། བརྒྱ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྦྱིན་པ་
ནས་ཤེས་རབ་གྱི་བར་དུག་དང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་དགེ་འདུན་ཚུལ་ཁྲིམས་
གཏོང་བ་ལྟ་བུ་མ་རྗེས་སུ་བླན་པ་དུག་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་རྟོགས་གྱི་བར་
བརྒྱ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ས་མཚམས་ཆོགས་ལམ་ནས་
རྟེན་ཅིག་སྦྱོར་གྱི་སྤྲ་རོལ་བར་དུ་ཡོད།

བཞི་པ་རྟེན་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་ནི། རྟེན་ཅིག་གཅིག་མངོན་
རྟོགས་བྱང་ཆུབ། ཅེས་མདོར་བསྟན་ནས། རྒྱས་བར་སྟོན་པར། སྦྱིན་པ་
ལ་སོགས་རེ་རེས་ཀྱང་། རྣམ། དེ་ཉིད་རྟེན་ཅིག་གཅིག་གིས་མཐོང་།
ཞེས་གསུངས། རྟེན་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲ་དོན། ས་
མཚམས་བཞི། དང་པོ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་གོམས་པ་བརྟན་
པོ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་དེ། རྟེན་ཅིག་མའི་

སྒྱུར་བའི་མཆན་ཉིད། སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་དང་། རྒྱུ་མཐའི་ཡེ་ཤེས་
དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྱུར་གསུམ་དོན་གཅིག་ལ་འཕགས་ལུལ་
ནའང་འདོད་ཚུལ་མང་ངོ་། གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་ན། རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་
ཐ་དད་པ་བཞི་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་དང་།
རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་དང་། མཆན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་
སྒྱུར་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་སྟོན་པར། སྤྲིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེས་ཀྱང་། བླ་མ། རྟོགས་པ་འདི་ནི་
ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཟག་མེད་གྱི་
སྤྲིན་པ་ནས་དཔེ་བྱད་བརྒྱུད་ཅུའི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་རྣམས་སྐད་
ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མཛོན་དུ་བྱེད་ཀྱས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་
ཐུག་དེ། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་གྱི་མཆན་ཉིད། མ་དག་
ས་བདུན་དུ་སྟོམ་གྱི་ཀྱས་པ་ལྷན་འབྲུབ་མ་སྤྲིན་པས་དེའི་ལུལ་གྱི་ལྡོག་
ཆས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་སེང་དང་རྩེ་ཡབ་སྲས་བཞི་ཀའི་དགོངས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་སྣང་ལས། གདུལ་བྱའི་སྤྱེ་བོ་ཉེ་བའི་རོར་ལྡོག་
པས་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་བཞིར་རི་ལྟར་བསྟན་པར་མཛད་པས་སོ། ཞེས་དང་།
གསེར་འཕྲེང་ལས། སྐད་ཅིག་སྒྱུར་དེ་ལ་མཆན་ཉིད་དམ་ལྡོག་པས་བྱེ་ན།
ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། ལྡོག་འཆམས་མི་འདྲ་བའི་མཆན་ཉིད་
ཀྱིས་ནས་རོ་བོ་གཅིག་ལ། ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་རྣམ་པ་བཞིའོ། ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་སྟོན་པར། གང་ཆོ་
ཆོས་དཀར་ཐམས་ཅད་གྱི། བླ་མ། དེ་ཆོ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཡེ་ཤེས། ཞེས་
གསུངས། རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་ཟག་མེད་གྱི་སྤྲིན་སོགས་ནས་དཔེ་བྱད་

བརྒྱད་ཅུའི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་ནམས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་
མངོན་དུ་བྱེད་ཅུས་པའི་སེམས་དཔའི་ནལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་དེ། ནམ་
པར་སླིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད། འདིའི་ནམ་པར་སླིན་པ་ས་
བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་གྱི་ཡུལ་གྱི་ཚྭ་པས་བཤད་དེ། ཉི་སྤང་ལས། ནམ་པར་
སླིན་པའི་ཆོས་ཉིད་གྱིས་གནས་སྐབས་གྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་
ཅད། ཅེས་དང་། ནམ་བཤད་ལས། སྐད་ཅིག་མ་བཞིའི་དང་པོ་ས་བདུན་
པ་མན་ཆད་དུ་ཚོལ་བས་སྐྱབ་པས་ན་ནམ་པར་སླིན་པ་མིན་པའི་ཟག་པ་
མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་བྱེད་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་
སྟེ། ཉི་སྤང་གི་གནས་སྐབས་ལ། ནམ་བཤད་གྱི་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ནམ་
པར་མ་སླིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱགས་ལ་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་
ནམ་པར་སླིན་ཚུལ་ཡང་གོ་ཅུས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་སྟོན་པར། སླིན་
པ་ལ་སོགས་སྦྱོད་པ་ཡིས། ཅུས་སྐད་ཅིག་མ་ནི་གཅིག་གིས་རྟོགས། ཞེས་
གསུངས། སླིན་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་
ལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སེམས་དཔའི་ནལ་འབྱོར་
མཐར་ཐུག་དེ། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད།

བཞི་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་སྟོན་པར། མི་ལམ་
དང་ནི་དེ་མཐོང་ཉིད། ཅུས་དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་མཐོང་། ཞེས་
གསུངས། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟུང་འཛིན་རྟེན་ཐ་དད་དུ་མ་སྐྱབ་པར་སྐད་
ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཅུས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་
སེམས་དཔའི་ནལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་དེ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་

སྒྱུར་གྱི་མཆན་ཉིད། གསུམ་པ་ནི། ཏུས་མཐའི་བྱ་ཚྲིགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་
གཅིག་ལ་སྒྱུན་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་ཕྱོགས་པར་མ་འཁྲུལ་བའམ། ཡང་
དག་པར་རྟོགས་པས་ན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་
ཞེས་བྱ་སྟེ། ཏུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་ཨ་ཁྱེ་ས་མ་ཡའི། ཨ་
ཁྱེ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། ས་མ་ཡང་དག་པ་སྟེ་ངི་མ་ཟད་པས་མ་འཁྲུལ་
བ་དང་། ཨ་ཡ་རྟོགས་པ་དང་གཞལ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་ལྟང་
ལས། མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་
ནི་མངོན་དུ་རྟོགས་པའམ་ས་མ་གྱི་སྒྲ་ནི་ངེས་པར་མངོན་པར་བརྗོད་པའོ།
ཨ་ཡ་ནི་རྟོགས་པ་ཡའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། བཞི་ཀའི་ས་
མཆམས་རྒྱུ་མཐའ་ཁོ་ནར་ཡོད། སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་མངོན་པར་ཚྲིགས་
པར་བྱང་ཚུབ་པ་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ།

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྒྲ་སྟོན་པར། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲ་
ནི། བས། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་བཞེད། ཅེས་གསུངས། ཆོགས་གཉིས་
བསགས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་དེ། འབྲས་བུ་ཆོས་
སྒྱའི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བཞི་ཡོད་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྒྲ།
ལོངས་སྒྲ། སྒྲུལ་སྒྲ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་ཚྲིགས་བཅས་
དང་། དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྒྲུལ་པ་ནི། ཆོས་སྒྲ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ།
རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བརྗོད། ཅེས་སོ། ཆོས་སྒྲ་ཞེས་པས་ཡེ་ཤེས་
ཆོས་སྒྲ་ཡང་བསྟན་ཏོ། དང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲ་སྟོན་པར། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
སྒྲ་ནི། བས། དེ་དག་རང་བཞིན་མཆན་ཉིད་ཅན། ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་
མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཆམས་གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་དག་

པ་དང་སློབ་བྱ་གྱི་རི་མས་དག་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་དབྱིངས་མཐར་
 ཐུག་དེ། རོ་བོ་ཉིད་སྒྱའི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་ན། རང་ཡིན་གྱི་
 རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྒྱ་དང་། སློབ་རྣམ་
 དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྒྱ་གཉིས་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། ས་མཆམས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད།

གཉིས་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྒྱ་སྟོན་པར། དྲང་ཚུབ་ཕྱོགས་མཐུན་
 ཚད་མེད་དང་། ཉན། ཆོས་ཀྱི་སྒྱ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། དེ་
 ལ་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཆམས་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་
 རྟེན་པ་ལ་སྟོན་ནས་གཟིགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་
 སྒྱའི་མཆན་ཉིད། དེ་དང་རྣམ་མཁྱེན་དོན་གཅིག །གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་ན།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆན་ཉར་གཅིག་ཡོད་དེ། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་སའི་དྲང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་སྡེ་ཆན་དང་པོ་དང་། དེའི་ཚད་མེད་
 བཞི་སྡེ་ཆན་གཉིས་པ་དང་། དེའི་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་སྡེ་ཆན་གསུམ་པ་དང་།
 དེའི་སྟོམས་འདུག་དགུ་སྡེ་ཆན་བཞི་པ་དང་། དེའི་ཟད་པར་བརྩ་སྡེ་ཆན་
 ལྔ་པ་དང་། དེའི་ཟེལ་གཞོན་བརྒྱད་སྡེ་ཆན་དུག་པ་དང་། དེའི་ཉོན་མོངས་
 མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྡེ་ཆན་བདུན་པ་དང་། དེའི་སྟོན་གནས་མཁྱེན་པ་
 སྡེ་ཆན་བརྒྱད་པ་དང་། དེའི་མངོན་ཤེས་དུག་སྡེ་ཆན་དགུ་པ་དང་། དེའི་སོ་
 སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་སྡེ་ཆན་བརྩ་པ་དང་། དེའི་ལྷས་སོགས་དག་
 པ་བཞི་སྡེ་ཆན་བརྩ་གཅིག་པ་དང་། དེའི་དབང་བརྩ་སྡེ་ཆན་བརྩ་གཉིས་
 པ་དང་། དེའི་སྟོབས་བརྩ་སྡེ་ཆན་བརྩ་གསུམ་པ་དང་། དེའི་མི་འཇིགས་
 པ་བཞི་སྡེ་ཆན་བརྩ་བཞི་པ་དང་། དེའི་བསྐྱང་བ་མེད་པ་གསུམ་སྡེ་ཆན་

བཅོ་ལྔ་པ་དང་། དེའི་བླ་པ་ཉེར་བཞག་གསུམ་གྱི་ཚན་བཅུ་བྱག་པ་དང་།
 དེའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བསྟེལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་གྱི་ཚན་བཅུ་
 བདུན་པ་དང་། དེའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་གྱི་
 ཚན་བཅོ་བརྒྱད་པ་དང་། དེའི་སྐྱེ་བོ་ཀླན་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བ་གྱི་ཚན་བཅུ་
 དགུ་པ་དང་། དེའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་གྱི་ཚན་ཉི་
 སྟེ་པ་དང་། དེའི་མཁུན་གསུམ་གྱི་ཚན་ཉེར་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་བར་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ས་མཚམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད།

གསུམ་པ་ལོངས་སྤྱོད་པར། མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་ཙམ་གཉིས་དང་།
ནས། ཐུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྟོགས་སྐྱར་བཞེད། ཅེས་གསུངས། དེ་ལ་མཚན་
ཉིད། དེ་བཞེད་པ། ས་མཚམས་གསུམ། དང་པོ་ནི། དེས་པ་ལྗེའི་ཆ་ནས་བཞག་
པའི་སྐྱ་དེ། ལོངས་སྤྱོད་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། སྐྱས་བརྗོད་ཀྱིས་དེ་
ན་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་དང་འོག་མིན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་
གཅིག །གཉིས་པ་དང་འོག་མིན་གྱི་སྐྱ་ལ་སྐྱ་དོན་གཅིག །གསུམ་པ་ནི། ས་
མཚམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་གནས་འོག་མིན་ཁོ་ནར་ཡོད་པའོ།

བཞི་པ་སྐྱུལ་སྐྱུ་ཉོན་པར། གང་གིས་སྲིད་པ་ངི་སྲིད་པར། གསལ་
 ཐུབ་པའི་སྐྱུལ་སྐྱུ་རྒྱན་མི་འཆད། ཅེས་གསུངས། དེ་ལ་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་
 བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རེས་པ་ལྷ་དང་མི་ལྷན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་
 གཞུགས་སྐྱུ་མཐར་ཐུག་དེ། སྐྱུལ་སྐྱུའི་མཆོན་ཉིད། དེ་དང་ཡོངས་སྐྱུས་
 སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཁགཉིས་པ་ནི། དབྱེ་ན་བཟོ་བ་སྐྱུལ་སྐྱུ། སྐྱེ་
 བ་སྐྱུལ་སྐྱུ། མཆོག་གི་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་དང་གསུམ་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་
 ལས་ཉོན་པར། དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ངི་སྲིད་འདིའི། གསལ་རྒྱས་པ་ཉི་ཤུ་

བདུན་དུ་བཞེད།། ཅེས་གསུངས། སངས་རྒྱུ་གི་འཕྲིན་ལས་ལ་མཆན་
 ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཆམས། འཇུག་ཚུལ། ཡུན་ཚད་ལྷ་ལས། དང་པོ་ནི།
 རང་རྒྱ་ནམ་མཁུན་གི་བདག་རྒྱུན་ལས་བྱང་བའི་ནམ་དཀར་གི་ཡོན་ཏན་
 དེ། སངས་རྒྱུ་གི་འཕྲིན་ལས་གི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་ན་ཉེར་
 བདུན་ཡོད་དེ། འགྲོ་ནམས་ཞི་བའི་ལས་ལ་འགོད་པ་ནས། བྱང་འདས་ལ་
 འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་གི་བར་ཉེར་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།
 ལམ་མ་ཁྱུགས་ནས་སངས་རྒྱུ་གི་སའི་བར་དུ་ཡོད། བཞི་པ་ནི། སངས་
 རྒྱུ་གི་འཕྲིན་ལས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་ཚུལ་ལ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་
 དེ། རང་རང་གི་སྐལ་བ་དང་འཆམ་པར་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་གི་འཕྲིན་ལས་
 ནམ་མཁའ་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་བ། རྒྱ་བོ་བཞིན་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། རྒྱ་མཆོའི་
 རྒྱབས་བཞིད་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བ་དང་དཔག་བསམ་གི་ཤིང་དང་ཡིད་
 བཞིན་གི་ནོར་བུ་བཞིན་དུ་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ལྷ་
 པ་ནི། ཡུན་ཚད་སངས་རྒྱུ་གི་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་
 བ་མ་སྟོང་བར་དུ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྣ་ཆོགས་འཇུག་
 པ་དེའི་ཕྱིར། རྩ་བར། དེ་བཞིན་འཁོར་བ་རི་སྲིད་འདིའོ། ལས་ནི་རྒྱུན་མི་
 འཆད་པར་འདོད།། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།།

སྐྱུ་སྐུ་ལ། རྒྱལ་ཡུམ་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལེགས་བཤད་གི།།
 རྒྱབས་ལྷན་སྦྱོར་བཞིས་ཕྱོགས་བཞིར་རབ་བཀའ་བའི།། སྐྱེ་བཞིའི་བང་
 རིམ་མཐོ་བའི་ལྷན་པོའི་ཆེར།། མཁུན་གསུམ་དབང་པོ་སུམ་ཆེན་རོལ་འདི་
 མཆར།། རྒྱུན་དུ་མཉམ་བཞག་འདབ་བརྒྱའི་གདན་བཅས་ཀྱང་།། རང་
 བཞིན་ཆོས་ཡོངས་སྤུའི་སྤུའི་ཞལ་བཞི་ལས།། ཆོས་གི་གསེར་འཁོར་བསྐྱོར་

བའི་བརྒྱ་གཉིས་སྟུན། འགྲོ་ལ་ཚོལ་མཛད་ཆངས་པ་མཆོག་དེས་སྦྲོངས།
ལྷག་བསམ་ས་སྤང་སྟེང་ན་ཞོ་འཕྱང་གི། །དགག་སྒྲུབ་ཅེ་བརྒྱས་ལོག་སྒྲུབ་
ལྷ་མིན་མངལ། མ་ལུས་ཅིག་ཆར་ལྷུང་མཛད་སྟུན་སྦྲོང་ཅན། ཤར་ཕྱིན་ལྷ་
དབང་དུས་ཀུན་རྒྱལ་ལྷུར་ཅིག། །དངོས་བརྒྱད་བདུན་ཅུའི་དོན་ཀུན་ཆེས་
གསལ་བའི། ལེགས་བཤད་མི་པམ་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལུང་འདི། སྤུབ་བསྟན་
ཐོགས་བརྒྱར་རྒྱས་པའི་ཆེད་བསྒྲུན་བའི། འགྲོ་བའི་ལམ་བཟང་སྤང་བ་
འབར་ལྷུར་ཅིག། །དེ་སྐད་སྒྲས་པ་མང་ཐོས་འཇམ་དབྱངས་ཞལ། བཞད་
པ་རབ་རྒྱས་འཇིགས་མེད་དོ་རྩེ་ཡིས། །དགའ་བ་བརྒྱ་ལྷན་བཤད་སྒྲུབ་དར་
རྒྱས་གླིང་། བཀའི་ཤིས་ཀུན་ནས་འབྱེལ་བར་སྒྱུར་བ་དགེ།

ཨོ་སྐྱ་སྟེ། སྤུབ་བསྟན་འཛིན་མར་བསྐྱལ་བཟང་ཞིང་པའི་ཆོགས། བན་བདེའི་ལོ་
རྟོག་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། བཀའི་ཤིས་གཡས་སྤྱོད་པའི་ཆོས་གྲུ་ལས། ཆོས་སྦྱིན་བདུད་
ཅིའི་གྲུ་ཆར་འདི་པལ་པོ། སང་མཆླ་ལོ།